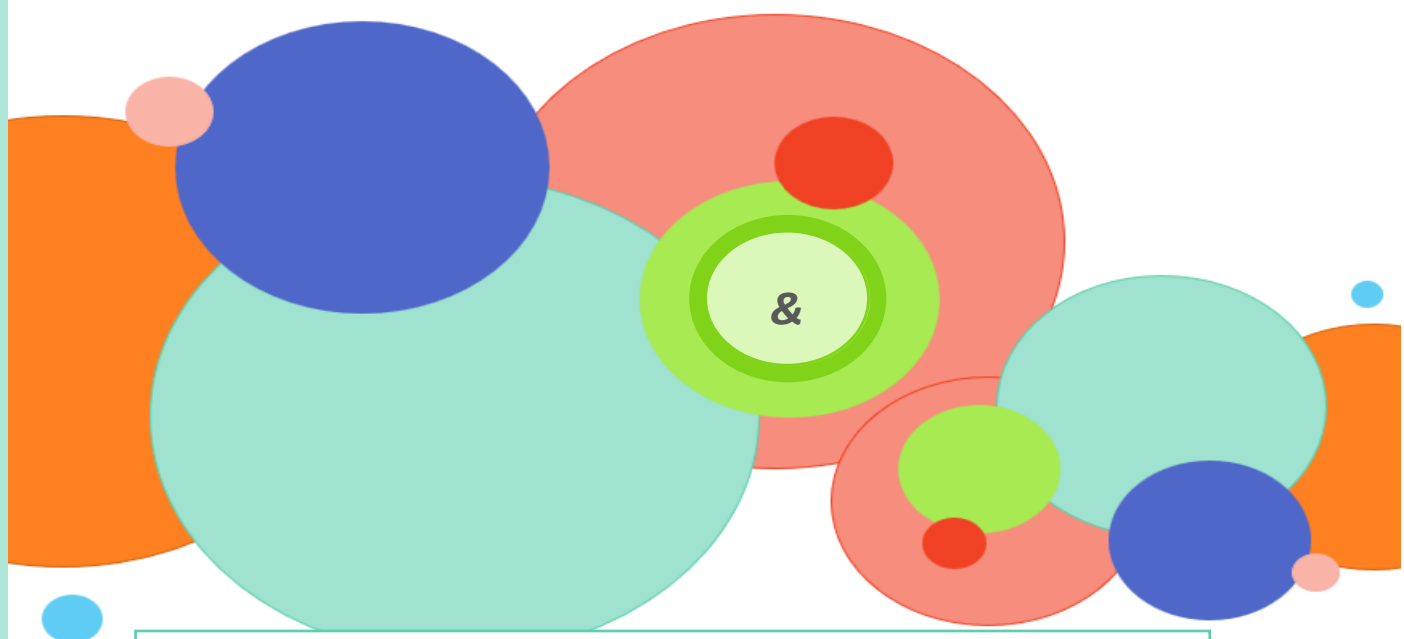

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΤΑΜΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΑΤΤΙΚΗΣ**

**SOCIAL
NETWORK**
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

Αξιολόγηση της υποστήριξης της λειτουργίας του
**Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής
Ένταξης της Περιφέρειας Αττικής**, στο πλαίσιο της
Πράξης «Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής
Ένταξης Περιφέρειας Αττικής - **SOCIAL NETWORK
Αττική**» του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027

ADVICE LAB ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιφερειακό
Πρόγραμμα
«ΑΤΤΙΚΗ»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.....	2
ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΟ.....	4
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	5
1.1.Σκοπός της Αξιολόγησης.....	5
1.2.Αντικείμενο και Περιβάλλον του έργου	7
2. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ.....	10
2.1.Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης (1η & 2η Έκδοση)	10
2.2.Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Αττικής (ΑΞΟΝΑΣ 4).....	12
2.3.Εθνικός Μηχανισμός Συντονισμού Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής (Ν.4445/2016).....	14
2.4.Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας Αττικής (ΟΕΥ) ΠεΠα.....	15
2.5.Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αττική» 2014 - 2020 / ΑΠ 09 – Ειδικός Στόχος 4ιν	16
2.6.Δομή «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ»	21
3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	24
4. ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ	26
4.1.Δράσεις Δομής «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020	26
4.2.Συνάφεια.....	28
4.3.Συνοχή.....	29
4.4.Αποτελεσματικότητα	32
4.5.Αποδοτικότητα.....	49
4.6.Προστιθέμενη Αξία	53
5. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ	57
5.1 Συμπεράσματα Αξιολόγησης	57
5.2 Δυσκολίες, Αδυναμίες και Προτάσεις βελτίωσης.....	60

6. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ.....	64
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	67

ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΟ

ΕΕ: Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΕΕ: Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα

ΕΚΚΑ: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΕΠ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

ΕπΠ: Επενδυτική Προτεραιότητα

ΕΣ: Ειδικός Στόχος

ΕΣΚΕ: Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης

ΕΚΤ: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΘΣ: Θεματικός Στόχος

ΚΑΛΟ: Κοινωνική και Αλληλέγγυα Κοινωνική Οικονομία

ΜΚΟ: Μη Κυβερνητική Οργάνωση ή Μη Κυβερνητικός Οργανισμός

ΠΕΠ: Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

ΠεΠα: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης

ΠεΣΚΕ: Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης

ΠΠ: Προγραμματική Περίοδος

ΧΕΝ: Χρήστης Ενδοφλέβιων Ναρκωτικών

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Σκοπός της Αξιολόγησης

Αντικείμενο της παρεχόμενης υπηρεσίας είναι η **Αξιολόγηση των δράσεων της Πράξης «Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης – SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» που έχει υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020**, στο πλαίσιο της Πράξης «Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Αττικής - Social Network Αττική» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 6001401 Πρόγραμμα «Αττική» 2021-2027.

Σκοπός της αξιολόγησης της Πράξης «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» (ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020) είναι η ανατροφοδότηση ως προς την ποιότητα του σχεδιασμού και της υλοποίησής της, καθώς και η αποτίμηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των επιμέρους δράσεων. Η αξιολόγηση αυτή θα λειτουργήσει, επιπλέον, ως εργαλείο για τη βελτίωση του σχεδιασμού αντίστοιχων παρεμβάσεων στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027.

Αντίστοιχα, η αξιολόγηση της υποστήριξης της λειτουργίας του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης, στο πλαίσιο της Πράξης «Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Αττικής – SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» (Πρόγραμμα «Αττική» 2021-2027), θα επικεντρωθεί στη συμβολή της δράσης στην επίτευξη του Ειδικού Στόχου 4.ια.

Ο ΕSO4.11 *Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης, εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες, βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης* αποτελεί ΕΣ της **Προτεραιότητας 4B** «Προώθηση της περιφερειακής κοινωνικής συνοχής μέσα από την ενίσχυση των μηχανισμών και υπηρεσιών για την στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού, της απασχόλησης, της εκπαίδευσης, της υγειονομικής περίθαλψης, της κοινωνικοοικονομικής ένταξης, της ισότητας των ευκαιριών και την αντιμετώπιση κινδύνων φτώχειας και αποκλεισμού» του Προγράμματος 2021-20247 της Περιφέρειας Αττικής.

Η παρούσα Αξιολόγηση στοχεύει στο να:

- Εξετάσει αν επιτεύχθηκαν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα και να εντοπίσει τους λόγους για την επιτυχία ή αποτυχία τους.

- Αξιολογήσει την προστιθέμενη αξία της Πράξης.
- Εντοπίζει σημεία του προγραμματισμού που ίσως απαιτούν αναπροσαρμογή για την επίτευξη των στόχων.
- Προτείνει εναλλακτικές δράσεις.

Τα κριτήρια, βάσει των οποίων θα διενεργηθεί η **Αξιολόγηση** είναι τα κατωτέρω:

Κριτήριο 1 - Συνάφεια (Relevance):

Το κριτήριο της **Συνάφειας** θα επικεντρωθεί στην αναλογία του σχεδιασμού της δράσης με τις κατευθυντήριες γραμμές και τους στόχους των εθνικών πολιτικών και στρατηγικών. Η αξιολόγηση θα εξετάσει εάν η Πράξη ανταποκρίνεται στις ανάγκες και προτεραιότητες, ιδιαίτερα σε σχέση με τον θεματικό στόχο, την επενδυτική προτεραιότητα και τον ειδικό στόχο που υπηρετεί. Ειδικότερα, θα εξεταστεί ο βαθμός καταλληλότητας του σχεδιασμού της Πράξης για την κάλυψη των αναγκών του πληθυσμού που ωφελείται. Η ανάλυση θα καλύψει όλα τα στάδια του σχεδιασμού, καθώς και τη συνάφεια με τις εθνικές και περιφερειακές ανάγκες, εξετάζοντας παράλληλα τη συνοχή του σχεδιασμού με το Πρόγραμμα «Αττική» 2021-2027. Τα ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν αφορούν τους στόχους που εξυπηρετεί η Πράξη, την καταλληλότητα του σχεδιασμού της και τη συνάφεια με τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί.

Κριτήριο 2 - Συνοχή (Coherence):

Το κριτήριο της **Συνοχής** θα εξετάσει την εσωτερική συνοχή της αξιολογούμενης πράξης, εστιάζοντας στη σύνδεση μεταξύ των αναγκών που εντοπίστηκαν σε σχέση με τον θεματικό στόχο, την επενδυτική προτεραιότητα και τον ειδικό στόχο που υπηρετεί.

Κριτήριο 3 - Αποτελεσματικότητα (Effectiveness):

Στο κριτήριο της **Αποτελεσματικότητας** θα εξεταστεί, η επίτευξη των ποσοτικών στόχων της Πράξης και ο βαθμός συμβολής των εκροών και αποτελεσμάτων της Πράξης, στον αντίστοιχο στόχο του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτό, θα εντοπιστούν και θα αναλυθούν τυχόν προβλήματα κατά την υλοποίηση της Πράξης, τα οποία επηρεάζουν την αποτελεσματικότητά της, ενώ θα αναζητηθούν τα αίτια αυτών προκειμένου να διατυπωθούν τυχόν διορθωτικές κινήσεις. Από τα παραπάνω αναμένεται να προκύψουν απαντήσεις ως προς το βαθμό που επιτεύχθηκαν οι στόχοι της Πράξης, καθώς και οι λόγοι επίτευξης ή μη των τεθέντων στόχων. Ακόμη, αναμένεται να απαντηθούν ερωτήματα για το εάν η Πράξη υλοποιήθηκε ή όχι σύμφωνα με το σχεδιασμό, παραθέτοντας σχετική αιτιολόγηση, καθώς και προτάσεις βελτίωσης, όπου είναι εφικτό.

Κριτήριο 4 - Αποδοτικότητα (Efficiency):

Το κριτήριο της **Αποδοτικότητας** θα εξετάσει το κατά πόσο οι πόροι που χρησιμοποιήθηκαν (εισορές) για την υλοποίηση της Πράξης μετατράπηκαν με οικονομικό τρόπο σε εκροές κι

αποτελέσματα. Στο πλαίσιο αυτό, θα εξεταστούν και τυχόν αποκλίσεις της αξιολογούμενης Πράξης, σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό της, ενώ θα διερευνηθούν οι βασικοί παράγοντες που επηρεάζουν την αποδοτική εφαρμογή τους.

Κριτήριο 5 – Προστιθέμενη Αξία ΕΕ (EU added value):

Το κριτήριο **Προστιθέμενη Αξία ΕΕ** αφορά την «αξία» που δημιουργείται από την αξιολογούμενη Πράξη, στην περαιτέρω ανάπτυξη κι εξέλιξη υφιστάμενων πολιτικών, στρατηγικών, δράσεων κ.α. Υπό το πρίσμα αυτό, η έννοια της προστιθέμενης αξίας αφορά στην αλλαγή του αποτελέσματος που μπορεί με αξιόπιστο τρόπο να αποδοθεί στη λειτουργία της Πράξης. Η αξιολόγηση θα εστιάσει στη διερεύνηση του βαθμού βελτίωσης των υλοποιούμενων δράσεων/ παρεμβάσεων/ ερευνών.

1.2. Αντικείμενο και Περιβάλλον του έργου

Το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Αττικής (ΠΤΑΑ) είναι ο Δικαιούχος για την υλοποίηση της Πράξης «Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Αττικής – SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ», που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+) στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027. Η δομή ξεκίνησε τη λειτουργία της τον Μάρτιο του 2018, έχοντας ενταχθεί στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αττική» 2014-2020 και έπειτα, ενσωματώθηκε στο Πρόγραμμα «Αττική» της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου.

Αντικείμενο του Έργου

Το «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» αποτελεί τη στρατηγική επιλογή της Περιφέρειας Αττικής για τη διαχείριση, τον συντονισμό και την παρακολούθηση της Περιφερειακής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης (ΠΕΣΚΕ) και τη λειτουργία του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης.

Οι κύριες δράσεις που αναλαμβάνει η δομή περιλαμβάνουν:

- ♦ **Διεξαγωγή ερευνών και χωρικών αναφορών**, με συλλογή και ανάλυση δεδομένων για την αξιολόγηση των συνθηκών διαβίωσης, της κατανομής του εισοδήματος, της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού στην Περιφέρεια Αττικής.
- ♦ **Επεξεργασία και επικαιροποίηση του μητρώου κοινωνικών δομών**, προκειμένου να διατηρούνται ενημερωμένα τα στοιχεία για τις δομές που υποστηρίζουν την κοινωνική συνοχή.
- ♦ **Στοχευμένες δράσεις κοινωνικού περιεχομένου**, σε ευάλωτες και ειδικές ομάδες του πληθυσμού (λ.χ. η Τρίτη ηλικία, οι ΑμεΑ και άλλες ευπαθείς ομάδες).

- ♦ **Εγκατάσταση γεωχωρικών πληροφοριακών συστημάτων**, για την απεικόνιση και παρακολούθηση κοινωνικών δομών και υγειονομικών μονάδων.
- ♦ **Δράσεις εκπαίδευσης και κατάρτισης**, σε στελέχη των Υπηρεσιών Κοινωνικής Προστασίας, των Κοινωνικών Υπηρεσιών των Δήμων, των Κέντρων Κοινότητας και άλλων φορέων που εμπλέκονται στην κοινωνική πολιτική.

Οι αρχικές δράσεις της Δομής «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» ήταν εστιασμένες σε ωφελούμενους που προέρχονταν από ευάλωτες και ειδικές κοινωνικές ομάδες, με βάση τους ακόλουθους 3 Άξονες Προτεραιότητας:

1. Καταπολέμηση της ακραίας φτώχειας,
2. Πρόληψη και καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού των παιδιών, και
3. Προώθηση της ένταξης των ευπαθών και ευάλωτων ομάδων της ΠεΣΚΕ.

Από την έναρξη της λειτουργίας της, η Δομή έχει αποδείξει ότι υλοποιεί σπουδαίο έργο στον τομέα της έρευνας και στην υλοποίηση στοχευμένων πρωτοβουλιών, το οποίο συνεχίζει με συνέπεια. Μέσα από την συνεργασία με τη Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας Αττικής και το Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης, οι καινοτόμες δράσεις της Δομής ενισχύουν την κοινωνική ένταξη των ευάλωτων ομάδων. Επιπλέον, η Δομή στοχεύει να διατηρήσει την ευκολία πρόσβασης των πολιτών σε στοιχεία επικοινωνίας των κοινωνικών δομών και των ιδιωτικών υγειονομικών μονάδων της Περιφέρειας Αττικής. Κάποιες από τις σημαντικότερες ενέργειες που έχουν υλοποιήσει τα στελέχη της Δομής «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» είναι:

- ♦ Υλοποίηση συστημάτων γεωχωρικής απεικόνισης που σχεδιάζονται, οργανώνονται και ενημερώνονται τακτικά, διευκολύνοντας την επικοινωνία των κατοίκων της Περιφέρειας Αττικής με τις κοινωνικές δομές και ιδιωτικών υγειονομικών μονάδων που είναι χωροθετημένες και λειτουργούν εντός των ορίων της.
- ♦ Εκπαίδευση προσωπικού από ποικίλους φορείς (π.χ. οι Διευθύνσεις Κοινωνικής Προστασίας, οι Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων, τα Κέντρα Κοινότητας, οι πιστοποιημένοι φορείς κοινωνικής πολιτικής και τα συμβουλευτικά κέντρα γυναικών)
- ♦ Διεξαγωγή πρωτογενών ερευνών σε πεδία (π.χ. οι Δομές Αστέγων, οι Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης και το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι»), αξιοποιώντας δεδομένα από την ΕΛΣΤΑΤ, τη Eurostat, τη ΔΥΠΑ και λοιπούς φορείς.

Επίσης, το «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» παρουσιάζει αναλυτικά τα δεδομένα ανεργίας και των μεταβολών τους σε επίπεδο Δήμου και Περιφερειακής Ενότητας (ΠΕ), εκπονώντας σε ετήσια βάση:

- ♦ Έρευνα εισοδήματος και συνθηκών διαβίωσης,

- ♦ Αναφορά συγκέντρωσης ανέργων και ωφελομένων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος,
- ♦ Εκθέσεις πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής (συνεργασία με Περιφερειακό Παρατηρητήριο για την Κοινωνική Ένταξη).

Περιβάλλον του Έργου

Η δράση του «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» εντάσσεται σε ένα ευρύτερο κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο που περιλαμβάνει τα εξής:

- ♦ **Προτεραιότητες ΕΕ και ΕΚΤ+**, οι οποίες επικεντρώνονται στη μείωση της φτώχειας, στην ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης και στην προώθηση της απασχόλησης.
- ♦ **Θεσμικό πλαίσιο Ελλάδας**, και ειδικότερα τις προβλέψεις του νόμου 4445/2016 για τη λειτουργία των Περιφερειακών Παρατηρητηρίων Κοινωνικής Ένταξης.
- ♦ **Κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα Περιφέρειας Αττικής**, που χαρακτηρίζεται από υψηλά ποσοστά ανεργίας, έντονες κοινωνικές ανισότητες και αυξημένες ανάγκες για κοινωνική πρόνοια.
- ♦ **Συνεργασία με τοπικούς και εθνικούς φορείς**, όπως η Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας Αττικής, οι Δήμοι, οι κοινωνικές υπηρεσίες και τα προγράμματα κοινωνικής πολιτικής.

2. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

2.1. Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης (1η & 2η Έκδοση)

Η **Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης (ΕΣΚΕ) 2014-2020** αποτελεί το πλαίσιο πολιτικών και δράσεων που στοχεύουν στην καταπολέμηση της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής στην Ελλάδα κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο (ΠΠ). Η 1^η έκδοση της ΕΣΚΕ παρουσιάστηκε το 2014, ενώ η 2^η έκδοση δημοσιεύθηκε το 2018.

1^η Έκδοση Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης (2014)¹:

Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη αποτελούσε το πλαίσιο πολιτικών και δράσεων που σχεδιάστηκε για την αντιμετώπιση της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων στην Ελλάδα. Εκπονήθηκε από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και δημοσιεύθηκε τον Δεκέμβριο του 2014. Το συγκεκριμένο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο σχηματοποιούσε την Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης, θέτοντας τις βάσεις για μια ριζική μεταρρύθμιση των πολιτικών πρόληψης και καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Οι κύριοι Στόχοι και οι Αρχές του Πλαισίου συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- ♦ Διασφάλιση κοινωνικής συνοχής, μέσω της ένταξης ευπαθών ομάδων.
- ♦ Θεσμοθέτηση ενός ελάχιστου δικτύου ασφαλείας για τα άτομα χωρίς επαρκείς πόρους.
- ♦ Προώθηση ενεργητικών πολιτικών κοινωνικής ένταξης, αντί της απλής παροχής επιδομάτων.
- ♦ Βελτίωση της πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες (λ.χ. στέγαση, υγεία και εκπαίδευση).
- ♦ Ενίσχυση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη διαχείριση κοινωνικών πολιτικών.

Η Στρατηγική αναπτύχθηκε σε τέσσερις βασικούς επιχειρησιακούς άξονες, οι οποίοι είναι οι κατωτέρω:

1. Καταπολέμηση της ακραίας φτώχειας: Πρόσβαση σε βασικά αγαθά και επαρκείς πόρους.
2. Πρόληψη και καταπολέμηση του αποκλεισμού των παιδιών: Οικονομικοί πόροι, ποιοτικές υπηρεσίες και εκπαίδευση.

¹ Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (2014) «Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη». Ελληνική Δημοκρατία. (Διαθέσιμο στο: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://pepdym.gr/images/Wb/A5PEP/050/05/15.pdf)

3. Πρωώθηση της κοινωνικής και εργασιακής ένταξης: Στήριξη ανέργων και προσιτές κοινωνικές υπηρεσίες.
4. Κατοχύρωση καλής διακυβέρνησης των πολιτικών ένταξης: Συντονισμός, ποιότητα και αποτελεσματική εφαρμογή των δράσεων.

Ουσιαστικά, η ΕΣΚΕ σηματοδότησε την υιοθέτηση ενός ενεργητικού κοινωνικού κράτους, με στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη και την κοινωνική ένταξη όλων των πολιτών (ιδιαίτερα των ευάλωτων ομάδων).

2^η Έκδοση Εθνικής Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης (2018):

Η Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη του 2018 αποτελεί την αναθεωρημένη έκδοση της προηγούμενης ΕΣΚΕ (του έτους 2014), παρουσιάστηκε από το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής και επικεντρώθηκε στην ένταξη μεταναστών και προσφύγων στην ελληνική κοινωνία. Οι κύριοι Στόχοι και οι Αρχές του Πλαισίου ήταν οι κατωτέρω:

- ♦ Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, μέσω της ένταξης μεταναστών και προσφύγων.
- ♦ Πρωώθηση της πρόσβασης στην εργασία, την εκπαίδευση και την υγεία για τους νεοεισερχόμενους.
- ♦ Σεβασμός στην πολιτισμική ποικιλότητα με στόχο τη δημιουργική συνύπαρξη και την αμοιβαία αναγνώριση.
- ♦ Καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, μέσω ευαισθητοποίησης της κοινωνίας υποδοχής.

Η Στρατηγική αναπτύχθηκε στους εξής οκτώ επιχειρησιακούς άξονες:

1. Πρόσβαση στην Απασχόληση: Ενίσχυση της απασχολησιμότητας μέσω προγραμμάτων κατάρτισης και πρόσβασης στην αγορά εργασίας.
2. Πρόσβαση στην Εκπαίδευση: Ενσωμάτωση παιδιών μεταναστών και προσφύγων στο εκπαιδευτικό σύστημα και προγράμματα δια βίου μάθησης.
3. Πρόσβαση στην Υγεία και την Κοινωνική Πρόνοια: Εξασφάλιση ίσης πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής πρόνοιας.
4. Πρόσβαση στη Στέγαση: Παροχή αξιοπρεπούς στέγασης και υποστήριξη για αυτόνομη διαβίωση.
5. Ενίσχυση της Συμμετοχής στα Κοινά: Πρωώθηση της ενεργούς συμμετοχής των μεταναστών και προσφύγων στην κοινωνική και πολιτική ζωή.
6. Καταπολέμηση του Ρατσισμού και της Ξενοφοβίας: Δράσεις για την παρακολούθηση και καταπολέμηση φαινομένων ρατσισμού και ξενοφοβίας.
7. Στοχευμένες Πολιτικές για Ευάλωτες Ομάδες: Ειδικά μέτρα για γυναίκες, ασυνόδευτους ανηλίκους και άτομα με αναπηρία.
8. Διαπολιτισμική Μεσολάβηση: Πρωώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης και συνεργασίας.

Η 2^η Έκδοση της ΕΣΚΕ αποσκοπούσε στην ανταπόκριση των προκλήσεων της μετανάστευσης και του προσφυγικού ζητήματος. Παράλληλα, επιδίωκε την προώθηση της κοινωνικής συνοχής και της ισότιμης συμμετοχής όλων των πολιτικών στην ελληνική κοινωνία.

Οι κυριότερες διαφορές μεταξύ των δύο Εκδόσεων της Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης που εκπονήθηκαν κατά την προγραμματική περίοδο (ΠΠ) 2014-2020 παρουσιάζονται ακολούθως:

- ♦ Εστίαση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση: Η 1^η Έκδοση επικεντρώθηκε σε κεντρικές πολιτικές. Η 2^η έδωσε έμφαση στη μεταφορά αρμοδιοτήτων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, καθιστώντας τους τοπικούς φορείς κεντρικούς στην υλοποίηση των πολιτικών ένταξης.
- ♦ Προώθηση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης: Η αναθεωρημένη (2^η) Έκδοση εισήγαγε την προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, κάτι που δεν αναφερόταν στην προγενέστερη.
- ♦ Αναμόρφωση νομοθετικού πλαισίου: Η 2^η έκδοση έδωσε έμφαση στην αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου για την επαναφορά στη νομιμότητα μεταναστών. Το συγκεκριμένο στοιχείο δεν κατείχε κεντρική θέση στην 1^η Έκδοση.
- ♦ Σεβασμός στην πολιτισμική ποικιλότητα: Η αναθεωρημένη Έκδοση υπογράμμιζε τη σημασία του σεβασμού στην πολιτισμική ποικιλότητα και την αποφυγή της αφομοίωσης, προάγοντας την αμοιβαία αναγνώριση και δημιουργική συνύπαρξη μεταξύ των πολιτών.

2.2. Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Αττικής (ΑΞΟΝΑΣ 4)

Η Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και την Καταπολέμηση της Φτώχειας της Περιφέρειας Αττικής 2014-2020² αποτελούσε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικών και δράσεων, με στόχο την αντιμετώπιση της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων στην Περιφέρεια. Εναρμονιζόταν με το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη και το εξειδίκευε, σύμφωνα με τις ιδιαίτερες ανάγκες της Περιφέρειας Αττικής. Οι κύριοι Στόχοι και οι Αρχές της Στρατηγικής παρουσιάζονται παρακάτω:

- ♦ Μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων: Ενίσχυση των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων.

² Περιφέρεια Αττική (2015) «Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και την Καταπολέμηση της Φτώχειας» (Διαθέσιμο στο: <https://2014-2020.pepattikis.gr/basiki-selida/stratigiki-gia-tin-koinoniki-entaxi-kai-tin-katapolemisi-tis-ftoheias>)

- ♦ Πρωώθηση της κοινωνικής συνοχής: Δημιουργία συνθηκών που ευνοούν την ένταξη όλων των πολιτών στην κοινωνική και οικονομική ζωή.
- ♦ Ενίσχυση της απασχόλησης: Παροχή κινήτρων και ευκαιριών για την ένταξη στην αγορά εργασίας.
- ♦ Βελτίωση της πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες: Εξασφάλιση πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας, εκπαίδευσης και κοινωνικής πρόνοιας για όλους.

Η Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και την Καταπολέμηση της Φτώχειας της Περιφέρειας Αττικής, για την ΠΠ 2014-2020, αναπτύσσεται σε τέσσερις βασικούς επιχειρησιακούς Άξονες. Οι εν λόγω Άξονες είναι οι εξής:

1. Ενίσχυση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας: Προγράμματα κατάρτισης, υποστήριξη νεοφυών επιχειρήσεων και ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας.
2. Βελτίωση των κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών: Αναβάθμιση υποδομών υγείας, παιδικών σταθμών και κέντρων φροντίδας.
3. Πρωώθηση της κοινωνικής ένταξης ευάλωτων ομάδων: Δράσεις υποστήριξης για άτομα με αναπηρία, Ρομά και άλλες ευπαθείς ομάδες.
4. Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και καταπολέμηση των διακρίσεων: Εκστρατείες ευαισθητοποίησης και προγράμματα διαπολιτισμικής συνεργασίας.

Η Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και την Καταπολέμηση της Φτώχειας αποτέλεσε βασικό εργαλείο για τη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων στην Αττικής κατά το διάστημα 2014-2020. Η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και η προώθηση της ισότιμης συμμετοχής όλων των πολιτών στην κοινωνική και οικονομική ζωή είχαν τεθεί στο επίκεντρό της.

Ο Άξονας 4 «**Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και καταπολέμηση των διακρίσεων**» της προαναφερθείσας Στρατηγικής, συγκεκριμένα, στόχευε στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής, μέσω της ευαισθητοποίησης της κοινωνίας και της ενίσχυσης της διαπολιτισμικής συνεργασίας. Πρόκειται για κρίσιμο μέρος της Στρατηγικής, καθώς συνέβαλε στην αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών του κοινωνικού αποκλεισμού και στην προαγωγή τόσο της ισότητας, όσο και του σεβασμού στα ανθρώπινα δικαιώματα. Κύριες Δράσεις του Άξονα 4 αποτελούσαν τα εξής:

2.3.Εθνικός Μηχανισμός Συντονισμού Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής (Ν.4445/2016)

Ο Εθνικός Μηχανισμός Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής θεσπίστηκε με τον **Νόμο 4445/2016** και αποτελεί το βασικό εργαλείο της ελληνικής πολιτείας για τον συντονισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των πολιτικών κοινωνικής ένταξης και κοινωνικής συνοχής σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Ο Μηχανισμός στοχεύει στα κατωτέρω:

- ♦ Διαμόρφωση ενιαίας εθνικής στρατηγικής για την κοινωνική ένταξη και τη συνοχή.
- ♦ Συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων φορέων (κεντρικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών).
- ♦ Παρακολούθηση της εφαρμογής των πολιτικών κοινωνικής ένταξης.
- ♦ Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων και δράσεων.

Ο Εθνικός Μηχανισμός Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής λειτουργεί σε τρία επίπεδα, τα οποία είναι τα εξής:

1. Κεντρικό Επίπεδο: Το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας (τέως Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων³) είναι υπεύθυνο, μέσω της Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής. Στις αρμοδιότητές του περιλαμβάνονται η χάραξη της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη και Συνοχή, η παρακολούθηση των Περιφερειακών και Τοπικών Σχεδίων Κοινωνικής Ένταξης, τη συλλογή δεδομένων και την αξιολόγηση των παρεμβάσεων.
2. Περιφερειακό Επίπεδο: Σε κάθε Περιφέρεια λειτουργεί ένα Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης, το οποίο είναι υπεύθυνο για τα ακόλουθα:
 - ♦ Συντονίζει την υλοποίηση των πολιτικών κοινωνικής ένταξης σε τοπικό επίπεδο.
 - ♦ Υποστηρίζει τις κοινωνικές υπηρεσίες των δήμων και τις τοπικές δομές πρόνοιας.
 - ♦ Συγκεντρώνει στοιχεία για την κοινωνική κατάσταση των ευάλωτων ομάδων.

³ Το Υπουργείο «Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων» καταργήθηκε στις 26 Ιουνίου 2023 και αντικαταστάθηκε από το: i.Υπουργείο «Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης», που ανέλαβε τις αρμοδιότητες που σχετίζονται με την εργασία και την κοινωνική ασφάλιση και ii.Υπουργείο «Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας», επιφορτίστηκε με τις αρμοδιότητες που σχετίζονται με την κοινωνική πρόνοια, την οικογενειακή πολιτική και την καταπολέμηση της φτώχειας.

3. Τοπικό Επίπεδο: Οι Δήμοι είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή πολιτικών κοινωνικής ένταξης μέσω των Κέντρων Κοινότητας, των Υπηρεσιών Κοινωνικής Πρόνοιας και της συνεργασίας με φορείς και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.

Ο συγκεκριμένος Εθνικός Μηχανισμός αξιοποιεί τα εξής εργαλεία:

1. Πληροφοριακό Σύστημα Παρακολούθησης, όπου καταγράφονται τα δεδομένα για την κοινωνική ένταξη και συνοχή.
2. Εκθέσεις Αξιολόγησης, που αποτυπώνουν την πρόοδο των δράσεων κοινωνικής ένταξης.
3. Εθνικές και Περιφερειακές Στρατηγικές για την Κοινωνική Ένταξη.

2.4.Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας Αττικής (ΟΕΥ) ΠεΠα

Η **Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας Αττικής** υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας και είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση πολιτικών και προγραμμάτων κοινωνικής πρόνοιας στην περιοχή της Αττικής. Αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες της Περιφερειακής Διοίκησης στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας και υποστήριξης. Η παρούσα Διεύθυνση αποσκοπεί σε:

1. Κοινωνική Πρόνοια και Ενίσχυση Ευπαθών Ομάδων: Εφαρμογή πολιτικών και προγραμμάτων για την προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κοινωνικά ευάλωτων ομάδων (λ.χ. οι οικογένειες σε οικονομική αδυναμία, τα παιδιά, οι ηλικιωμένοι και άτομα με αναπηρίες).
2. Συντονισμός και Παρακολούθηση: Διαμόρφωση και παρακολούθηση της υλοποίησης των δράσεων κοινωνικής μέριμνας σε τοπικό επίπεδο, διασφαλίζοντας την ομοιομορφία και την αποτελεσματικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Η λειτουργία και οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας Αττικής καθορίζονται από νομοθετικές διατάξεις (όπως ο Ν.4445/2016 και άλλες σχετικές διατάξεις), που διέπουν τις πολιτικές κοινωνικής πρόνοιας και την κοινωνική συνοχή στην Ελλάδα. Η Διεύθυνση λειτουργεί μέσω εξειδικευμένων τμημάτων, το καθένα με συγκεκριμένες αρμοδιότητες:

- ♦ Τμήμα Κοινωνικής Αρωγής: Επικεντρώνεται στην εφαρμογή προγραμμάτων κοινωνικής υποστήριξης, όπως η παροχή οικονομικής και υλικής βοήθειας σε ευπαθείς οικογένειες. Επιπλέον, διευθετεί τις διαδικασίες χορήγησης επιχορηγήσεων και άλλων πόρων που στοχεύουν στην αντιμετώπιση κοινωνικών αναγκών.
- ♦ Τμήμα Κοινωνικών Υπηρεσιών: Συνεργάζεται στενά με τοπικούς φορείς και οργανώσεις για τη διασύνδεση και συντονισμό υπηρεσιών πρόνοιας. Αυτό

περιλαμβάνει την παρακολούθηση της λειτουργίας τοπικών μονάδων κοινωνικής μέριμνας, την αξιολόγηση των παρεμβάσεων και την εφαρμογή δράσεων που ενισχύουν την κοινωνική συνοχή.

- ♦ Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας: Ασχολείται με την υλοποίηση προγραμμάτων στέγασης, την κοινωνική και οικονομική επανένταξη ευπαθών ομάδων καθώς και με την παροχή συμβουλευτικής, ψυχολογικής και κοινωνικής υποστήριξης. Παράλληλα, συμβάλλει στην εκπαίδευση επαγγελματιών κοινωνικής εργασίας και στην αξιολόγηση των δράσεων τους.
- ♦ Τμήμα Αθλητισμού και Πολιτισμού: Ενσωματώνει δράσεις που προάγουν την κοινωνική συνοχή και τη συμμετοχή των πολιτών μέσω πολιτιστικών και αθλητικών προγραμμάτων, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της τοπικής ταυτότητας και της κοινωνικής εμπλοκής.

Υπογραμμίζεται πως η Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας Αττικής δίνει έμφαση στη διαλειτουργική συνεργασία. Με την από κοινού σύμπραξη με τοπικές αρχές, φορείς κοινωνικής πρόνοιας και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, η Διεύθυνση προωθεί μια ολιστική προσέγγιση στα προβλήματα κοινωνικής αποκλειστικότητας και φτώχειας. Μέσα από διαβούλευσεις και κοινές δράσεις, στοχεύει στην ενοποίηση των προσπάθειών για την αντιμετώπιση των κοινωνικών ανισοτήτων.

Ουσιαστικά, η Διεύθυνση διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην υλοποίηση και τον συντονισμό πολιτικών κοινωνικής πρόνοιας στην Περιφέρεια Αττικής. Μέσα από εξειδικευμένα τμήματα, στοχεύει στην υποστήριξη των ευπαθών ομάδων, την προώθηση της κοινωνικής συνοχής και την ενίσχυση των τοπικών δομών, εξασφαλίζοντας ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες ανταποκρίνονται στις ανάγκες των πολιτών.

2.5.Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αττική» 2014- 2020 / ΑΠ 09 – Ειδικός Στόχος 4iv

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αττική» 2014–2020 αποτελεί το κύριο εργαλείο υλοποίησης περιφερειακής ανάπτυξης της Αττικής στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ της ΠΠ 2014-2020. Αποσκοπεί στην ολιστική ανάπτυξη της Περιφέρειας, με έμφαση στην έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Το πρόγραμμα εστιάζει στη συμβολή στη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) για:

- ♦ Έξυπνη ανάπτυξη, με έμφαση στην καινοτομία, την έρευνα και την επιχειρηματικότητα.

- ♦ Διατηρήσιμη ανάπτυξη, μέσω επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τις υποδομές μεταφορών.
- ♦ Ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς, με δράσεις κοινωνικής συνοχής, καταπολέμησης της φτώχειας και ενίσχυσης της απασχόλησης.

Η δομή του Προγράμματος περιελάμβανε 10 Θεματικούς Στόχους (ΘΣ), που κάλυπταν διάφορους τομείς ανάπτυξης και εξειδικεύονταν περαιτέρω σε Επενδυτικές Προτεραιότητες (ΕΠ). Ειδικότερα:

Πίνακας 1: Οι Θεματικοί Στόχοι και οι Επενδυτικές Προτεραιότητες του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική» 2014-2020.

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ		ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	
01	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	1a	Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος.
		1b	Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Έρευνα & Καινοτομία (Ε&Κ), ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, τη μεταφορά τεχνολογίας, την κοινωνική καινοτομία, την οικολογική καινοτομία, τις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, την τόνωση της ζήτησης, τη δικτύωση, τα συμπλέγματα φορέων και την ανοικτή καινοτομία μέσω ευφυσής εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, πιλοτικών γραμμών, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων μεταποίησης και πρώτης παραγωγής, ιδίως σε βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής, καθώς και προώθηση των επενδύσεων που είναι απαραίτητες για την ενίσχυση των ικανοτήτων αντιμετώπισης κρίσεων στις υπηρεσίες υγείας.
02	Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	2b	Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ.
		2c	Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας.
03	Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)	3a	Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων.
		3c	Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών.
		3d	Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας.

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ		ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	
04	Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	4b	Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις.
		4c	Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης.
		4g	Προώθηση της χρήσης της συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού με υψηλή απόδοση βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα.
05	Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων	5a	Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα.
06	Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	6a	Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις.
		6b	Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις.
		6c	Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.
		6e	Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπτυξη των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου.
07	Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	7a	Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ.
		7b	Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων.

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ		ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	
		7c	Ανάπτυξη και βελτίωση φιλικών προς το περιβάλλον και με χαμηλές εκπομπές άνθρακα συστημάτων μεταφορών (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου), συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των αερολιμενικών υποδομών, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.
		7e	Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
08	Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού	8iii	Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.
		8v	Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές.
09	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	9a	Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας.
		9i	Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης.
		9ii	Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά.
		9iii	Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών.
		9iv	Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ		ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	
		9ν	Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση.
10	Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	10α	Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης.

Πηγή: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αττική» 2014-2020 & Ιδία επεξεργασία

Συγκεκριμένα, ο **ΘΣ 9 «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης»** αποτελεί κρίσιμο μέρος του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική» και στοχεύει σε ένα πιο δίκαιο και βιώσιμο κοινωνικό περιβάλλον, καθώς επικεντρώνεται στη βελτίωση της κοινωνικής ένταξης, της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υποδομών. Χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

2.6.Δομή «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ»

Η αναγκαιότητα δημιουργίας μιας δομής υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης προέκυψε από το ανωτέρω ευρύ σύνολο πολιτικών, στρατηγικών και θεσμικών μηχανισμών. Συνεπώς, αναδείχθηκε η ανάγκη για ενιαία και ενισχυμένη προσέγγιση στην κοινωνική ένταξη σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό ιδρύθηκε η Δομή «**SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ**», με στόχο τη βελτίωση του κοινωνικού ιστού της Περιφέρειας Αττικής, μέσω στοχευμένων δράσεων και ερευνητικών πρωτοβουλιών.

Το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Αττικής είναι ο Δικαιούχος για την υλοποίηση της Πράξης «Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Αττικής – Social Network Αττική», η οποία συγχρηματοδοτείται από πόρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027. Η Πράξη «**Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης – SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ**» ξεκίνησε τη λειτουργία της τον Μάρτιο του 2018, με αρχική συγχρηματοδότηση από το ΕΚΤ του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική 2014-2021». Αργότερα, εντάχθηκε στο «Αττική» 2021-2027.

Το «Social Network Αττικής» αποτελεί τη στρατηγική επιλογή της Περιφέρειας Αττικής για τη διαχείριση, τον συντονισμό και την παρακολούθηση της Περιφερειακής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης - ΠεΣΚΕ (Άξονας Προτεραιότητας 04 – Διακυβέρνηση της Στρατηγικής), καθώς και για τη λειτουργία του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης, (που είναι υπεύθυνο για τη διεξαγωγή ερευνών, την επικαιροποίηση του μητρώου κοινωνικών δομών και την εκπόνηση της ετήσιας Έκθεσης Πολιτικών Κοινωνικής Συνοχής, όπως ορίζεται από το νόμο 4445/2016). Αποτελεί την πρώτη δομή κοινωνικής συνοχής και άμεσης παρέμβασης στη μεγαλύτερη περιφέρεια της Ελλάδος, την Αττική, με στόχο τη δημιουργία πιλοτικών και καινοτόμων δράσεων που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη ευάλωτων ομάδων. Παράλληλα, η Δομή υλοποιεί στοχευμένες δράσεις για την πρόληψη και κάλυψη κοινωνικών αναγκών, την άμεση παρέμβαση σε περιόδους κρίσης και τη διευκόλυνση της πρόσβασης των πολιτών σε υπηρεσίες και πληροφορίες.

Η Δομή «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» έχει καθορίσει ως αντικείμενο τις εξής κύριες δράσεις:

- ♦ **Διεξαγωγή ερευνών και χωρικών αναφορών:** Συλλογή και ανάλυση δεδομένων για την αξιολόγηση των συνθηκών διαβίωσης, της κατανομής του εισοδήματος, της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού στην Περιφέρεια Αττικής.
- ♦ **Επεξεργασία και επικαιροποίηση του μητρώου των κοινωνικών δομών:** Διατήρηση ενημερωμένων στοιχείων για τις δομές που υποστηρίζουν την κοινωνική συνοχή.
- ♦ **Στοχευμένες δράσεις κοινωνικού περιεχομένου:** Παρέμβαση σε ευάλωτες και ειδικές ομάδες του πληθυσμού, όπως η τρίτη ηλικία, οι ΑμεΑ και άλλες ευπαθείς ομάδες.
- ♦ **Εγκατάσταση γεωχωρικών πληροφοριακών συστημάτων:** Ανάπτυξη συστημάτων για την απεικόνιση και παρακολούθηση κοινωνικών δομών και υγειονομικών μονάδων.
- ♦ **Δράσεις εκπαίδευσης και κατάρτισης:** Οργάνωση προγραμμάτων κατάρτισης για στελέχη των υπηρεσιών κοινωνικής προστασίας, των Κοινωνικών Υπηρεσιών των Δήμων, των Κέντρων Κοινότητας και άλλων φορέων που εμπλέκονται στην κοινωνική πολιτική.

Οι αρχικές δράσεις της Δομής «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» εστίασαν σε ωφελούμενους που ανήκουν σε ευάλωτες και ειδικές κοινωνικές ομάδες, σε εναρμόνιση με τους ακόλουθους άξονες προτεραιότητας:

1. Καταπολέμηση της ακραίας φτώχειας,
2. Πρόληψη και καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού των παιδιών, και
3. Προώθηση της ένταξης των ευπαθών και ευάλωτων ομάδων της ΠεΣΚΕ.

Στα χρόνια λειτουργίας της, η Δομή έχει επιδείξει σημαντικό έργο τόσο σε επίπεδο ερευνητικών δραστηριοτήτων όσο και στην υλοποίηση στοχευμένων δράσεων. Σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας Αττικής και το Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο του νόμου 4445/2016, έχουν υλοποιηθεί καινοτόμες δράσεις:

Τα στελέχη του «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» και σε συνεργασία με φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών μέσω προγραμμάτων κατάρτισης, υλοποίησαν προγράμματα κατάρτισης για τα στελέχη φορέων όπως, οι Διευθύνσεις Κοινωνικής Προστασίας, οι Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων, τα Κέντρα Κοινότητας, οι πιστοποιημένοι φορείς κοινωνικής πολιτικής, τα συμβουλευτικά κέντρα γυναικών και επαγγελματίες υγείας). Παράλληλα, στο πλαίσιο της Δομής πραγματοποιούνται πρωτογενείς έρευνες σε διάφορα πεδία, όπως σε κοινωνικές δομές και υπηρεσίες της Περιφέρειας (λ.χ. Κέντρα Κοινότητας, Δομές Αστέγων, Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης, πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» κ.ά.), αξιοποιώντας δεδομένα από ποικίλες και διαφορετικές πηγές (λ.χ. ΕΛ.ΣΤΑΤ, Eurostat, ΔΥΠΑ, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και ΑΑΔΕ).

Το «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» παρουσιάζει αναλυτικά, κοινωνικοοικονομικά δεδομένα της Περιφέρειας Αττικής εκπονώντας σε ετήσια βάση:

1. Περιφερειακή έρευνα εισοδήματος και συνθηκών διαβίωσης και
2. Αναφορά συγκέντρωσης ανέργων και ωφελούμενων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος
3. Εκθέσεις πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής (σε συνεργασία με το Περιφερειακό Παρατηρητήριο για την Κοινωνική Ένταξη).

Υπογραμμίζεται πως ένας επιπλέον στόχος της Δομής είναι η διατήρηση εύκολης προσβασιμότητας των πολιτών στα στοιχεία επικοινωνίας των κοινωνικών δομών της Περιφέρειας Αττικής και των ιδιωτικών υγειονομικών μονάδων, μέσω της υλοποίησης συστημάτων γεωχωρικής απεικόνισης που σχεδιάζονται, οργανώνονται και ενημερώνονται τακτικά από τα στελέχη της.

3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η μεθοδολογία της παρούσας Αξιολόγησης στηρίζεται σε ένα συνδυασμό ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων, οι οποίες αποσκοπούν στην παροχή μιας ολοκληρωμένης και τεκμηριωμένης ανάλυσης των δράσεων της Πράξης «**Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης – SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ**» του ΠΕΠ «**Αττική**» 2014-2020.

Η αξιολόγηση βασίζεται σε πέντε βασικά κριτήρια, όπως αυτά καθορίζονται από διεθνείς πρακτικές και κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής:

♦ **Κριτήριο 1 - Συνάφεια:**

Το κριτήριο της **Συνάφειας** αφορά τον βαθμό που η Πράξη εναρμονίζεται με τις εθνικές στρατηγικές και πολιτικές κατευθύνσεις. Η ανάλυση θα επικεντρωθεί, ουσιαστικά, στο αν η Πράξη καλύπτει τις ανάγκες και τις προτεραιότητες του πληθυσμού-στόχου, λαμβάνοντας υπόψη τον Θεματικό Στόχο, την Επενδυτική Προτεραιότητα και τον Ειδικό Στόχο που εξυπηρετεί. Παράλληλα, θα εξεταστεί η καταλληλότητα του σχεδιασμού της Πράξης, η συνέπεια της με τις περιφερειακές και εθνικές ανάγκες, καθώς και η ευθυγράμμιση της με το Πρόγραμμα «Αττική 2021-2027». Η Αξιολόγηση θα απαντήσει σε ερωτήματα σχετικά με τους στόχους που επιδιώκει η Πράξη, την ορθότητα του σχεδιασμού της και τη συμβατότητα με τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί.

♦ **Κριτήριο 2 - Συνοχή:**

Το κριτήριο της **Συνοχής** αναφέρεται στον τρόπο που τα διάφορα στοιχεία της Πράξης συνδέονται μεταξύ τους, διασφαλίζοντας τη συνολική συνέπεια της παρέμβασης. Η Αξιολόγηση θα επικεντρωθεί στην ευθυγράμμιση των αναγκών που αναγνωρίστηκαν κατά τον σχεδιασμό της Πράξης με τους στόχους που εξυπηρετεί, καθώς και στη συνέπειά της με άλλες συναφείς πρωτοβουλίες και στρατηγικές.

♦ **Κριτήριο 3 - Αποτελεσματικότητα:**

Το κριτήριο της **Αποτελεσματικότητας** εξετάζει αν η Πράξη έχει επιτύχει τους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους που είχαν τεθεί εξ αρχής. Θα διερευνηθεί η συμβολή των αποτελεσμάτων και των επιμέρους δράσεων στον συνολικό σκοπό της Πράξης, καθώς και πιθανά προβλήματα που προέκυψαν κατά την υλοποίησή της. Η ανάλυση θα αναζητήσει τους παράγοντες που επέδρασαν στην επίτευξη ή μη των στόχων, ενώ θα εντοπιστούν πιθανές αποκλίσεις από τον αρχικό σχεδιασμό. Παράλληλα, θα διατυπωθούν προτάσεις βελτίωσης, όπου είναι δυνατόν.

♦ **Κριτήριο 4 - Αποδοτικότητα:**

Το κριτήριο της **Αποδοτικότητας** αφορά την αξιολόγηση της σχέσης μεταξύ των διαθέσιμων πόρων και των αποτελεσμάτων της Πράξης. Θα διερευνηθεί αν οι πόροι που διατέθηκαν χρησιμοποιήθηκαν με τρόπο που εξασφαλίζει τη βέλτιστη μετατροπή τους σε εκροές και επιθυμητά αποτελέσματα. Επιπλέον, θα αξιολογηθεί αν υπήρξαν αποκλίσεις από τον αρχικό προγραμματισμό και ποιοι παράγοντες συνέβαλαν στην αποδοτική ή μη εφαρμογή της Πράξης.

♦ **Κριτήριο 5 – Προστιθέμενη Αξία ΕΕ:**

Το κριτήριο **Προστιθέμενη Αξία ΕΕ** εξετάζει τα οφέλη που παρήγαγε η Πράξη, τα οποία δεν θα μπορούσαν να επιτευχθούν χωρίς τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα αξιολογηθεί η συνεισφορά της Πράξης στην ενίσχυση υφιστάμενων πολιτικών, στρατηγικών και δράσεων, καθώς και η βελτίωση που επέφερε στις παρεμβάσεις και τις έρευνες που σχετίζονται με τον τομέα της.

Τα εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν στην Αξιολόγηση είναι οι μελέτες περίπτωσης (case studies), η ανάλυση δευτερογενών δεδομένων και οι συνεντεύξεις. Η συνδυαστική χρήση ποιοτικών και ποσοτικών εργαλείων και μεθόδων επιτρέπει την εις βάθος ανάλυση των δράσεων της Πράξης, εξασφαλίζοντας την εγκυρότητα και αξιοπιστία της Αξιολόγησης

Η εν λόγω Αξιολόγηση θα πραγματοποιηθεί στα κατωτέρω τρία στάδια:

- ♦ **Στάδιο 1 - Προετοιμασίας:** Συλλογή και ανάλυση αρχικών δεδομένων, σχεδιασμός εργαλείων αξιολόγησης.
- ♦ **Στάδιο 2 - Υλοποίησης:** Διεξαγωγή έρευνας πεδίου, ανάλυση δεδομένων και αρχική διαμόρφωση συμπερασμάτων.
- ♦ **Στάδιο 3 - Σύνθεσης και Παρουσίασης Αποτελεσμάτων:** Συγγραφή της τελικής αναφοράς αξιολόγησης, παρουσίαση ευρημάτων και προτάσεων βελτίωσης.

Τα αποτελέσματα από τα προαναφερθέντα στάδια, θα συμβάλλουν στη βελτίωση του σχεδιασμού του Προγράμματος «Αττική 2021-2027», διασφαλίζοντας τη μέγιστη δυνατή κοινωνική ωφέλεια.

4. ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

4.1. Δράσεις Δομής «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020

Οι δράσεις της Δομής «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» στην προγραμματική περίοδο 2014-2020 διακρίνονται σε 4 κατηγορίες, όπως αποτυπώνονται παρακάτω:

- ♦ Δράσεις Κοινωνικού Περιεχομένου (καινοτόμες δράσεις)
- ♦ Δράσεις Εκπαίδευσης & Κατάρτισης
- ♦ Έρευνες
- ♦ Γεωχωρικά Πληροφοριακά Συστήματα – Ανοιχτά Δεδομένα

Στις Δράσεις Κοινωνικού Περιεχομένου εντάσσονται οι κατωτέρω καινοτόμες δράσεις:

1. Στελέχωση Κοινωνικού Φαρμακείου Δήμου Ραφήνας – Πικερμίου.
2. Λειτουργία της Δομής Πυρόπληκτοι στο Μάτι Αττικής (σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης - ΕΚΚΑ).
3. Street Work σε θύλακες φτώχειας – συγκέντρωσης περιθωριοποιημένων ομάδων.
4. Αποτίμηση της επίδρασης των μέτρων της κοινωνικής αποστασιοποίησης στη διάρκεια της πανδημίας covid-19 στους χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών (ΧΕΝ).
5. Δράσεις πολιτισμού σε παιδιά που διαβιούν σε ιδρύματα, κλειστές δομές μακροχρόνιας φροντίδας, υγειονομικές μονάδες, ειδικά σχολεία.
6. Αθλητισμός (ομαδικό άθλημα μπάσκετ) για παιδιά και νέους στο Φάσμα της Διαταραχής του Αυτισμού (ASD – Autism Spectrum Disorder).
7. Πιλοτικό πρόγραμμα πρόληψης και προ-συμπτωματικού ελέγχου -ΚΕΠ ΥΓΕΙΑΣ.
8. Καταπολέμηση της μοναξιάς και της κοινωνικής απομόνωσης στην Τρίτη Ηλικία.

Οι Δράσεις Εκπαίδευσης & Κατάρτισης είναι οι εξής:

1. Υποστήριξη ευάλωτων ηλικιωμένων με πιλοτική εφαρμογή και εκπαίδευση στην χρήση TABLET.
2. Πιλοτικό πρόγραμμα εξ αποστάσεως κατάρτισης στον τομέα της προαγωγής και αγωγής υγείας στην κοινότητα.
3. Φιλοσοφική διαχείριση στρες.
4. Πιλοτικό πρόγραμμα εξ αποστάσεως κατάρτισης στον τομέα της αντιμετώπισης της εμπορίας ανθρώπων.

Στον τομέα των Ερευνών, η Δομή προχώρησε στην εκπόνηση των ακόλουθων πρωτογενών και δευτερογενών ερευνών.

-Πρωτογενείς Έρευνες:

1. Κέντρα Κοινότητας (2019)
2. Έρευνα στις Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων (2019)
3. Έρευνα για τη δράση των πιστοποιημένων φορέων στην Περιφέρεια Αττικής (2020)
4. Έρευνα για την αξιολόγηση των συγχρηματοδοτούμενων δομών στην Περιφέρεια Αττικής (2020)
5. Επικαιροποίηση έρευνας στα στελέχη των Κέντρων Κοινότητας (2021)
6. Έρευνα στα στελέχη των παραρτημάτων Ρομά στην Περιφέρεια Αττικής (2021)
7. Έρευνα στους εργαζομένους του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» στην Περιφέρεια Αττικής (2021)
8. Έρευνα χαρτογράφησης του τομέα Κ.Α.Λ.Ο. στην Περιφέρεια Αττικής (2021)
9. Έρευνα στα Κέντρα Ένταξης Μεταναστών (2022)
10. Έρευνα στις Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης της Περιφέρειας Αττικής (2022)

-Δευτερογενείς Έρευνες:

1. Ετήσια αναφορά συγκέντρωσης ανέργων & ωφελούμενων ΕΕΕ ανά ΠΕ & Δήμο (χαρτογραφική απεικόνιση επεξεργαζόμενων δεδομένων ανεργίας από τον ΟΑΕΔ και ΕΕΕ από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων) (2020)
2. Αναφορά συγκέντρωσης ανέργων και ωφελούμενων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ), ανά Περιφερειακή Ενότητα & Δήμο, της Περιφέρειας Αττικής (2021)
3. Αναφορά συγκέντρωσης ανέργων και ωφελούμενων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ), ανά Περιφερειακή Ενότητα & Δήμο, της Περιφέρειας Αττικής (2022)
4. Έρευνα Εισοδήματος & Συνθηκών Διαβίωσης στην Περιφέρεια Αττικής (2022)
5. Τεχνική έκθεση για τη μακροχρόνια φροντίδα (2023)
6. Ετήσιες Εκθέσεις Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής Περιφέρειας Αττικής ετών 2018-2022 (σε συνεργασία με το Περιφερειακό Παρατηρητήριο για την Κοινωνική Ένταξη της Περιφέρειας Αττικής)

Οι δράσεις που αφορούσαν τη δημιουργία Γεωχωρικών Πληροφοριακών Συστημάτων και την παροχή Ανοιχτών Δεδομένων προς τους πολίτες, παρουσιάζονται στη συνέχεια:

1. Σύστημα Γεωχωρικής απεικόνισης κοινωνικών δομών
2. Γεωγραφική Καταχώρηση υγειονομικών μονάδων της Περιφέρειας Αττικής
3. Open Data / Social Network

Το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Αττικής και το Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης συνέταξαν τον «Οδηγό Λειτουργίας Κοινωνικών Δομών», στο πλαίσιο της Πράξης με

κωδικό MIS 5017272 και τίτλο «Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης – SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» του ΕΠ «Αττική» 2014-2020.

4.2.Συνάφεια

Η Πράξη «Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης – SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» ευθυγραμμίζεται με τις κατευθυντήριες γραμμές και τους στόχους των εθνικών και περιφερειακών Στρατηγικών κοινωνικής ένταξης. Ειδικότερα:

- ♦ Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη (ΕΣΚΕ) 2014-2020: Οι δράσεις του «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» (λ.χ. καταπολέμηση της φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, στήριξη ευάλωτων ομάδων και προώθηση της κοινωνικής συνοχής) συνάδουν με τις προτεραιότητες που τέθηκαν στο πλαίσιο της ΕΣΚΕ (1^η Έκδοση, 2014 & 2^η Έκδοση, 2018). Συνεπώς, υφίσταται συμβατότητα μεταξύ της παρούσας Δομής και της ΕΣΚΕ.
- ♦ Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης της Περιφέρειας Αττικής (ΠεΣΚΕ) 2014-2020: Οι δράσεις του «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» εναρμονίζονται πλήρως με την ΠεΣΚΕ και είναι σχεδιασμένες προκειμένου να καλύψουν συγκεκριμένες ανάγκες σε περιφερειακό επίπεδο (λ.χ. πρόληψη και καταπολέμηση ακραίας φτώχειας, προώθηση απασχόλησης και υποστήριξη κοινωνικών δομών).
- ♦ Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αττική» 2014-2020: Οι πρωτοβουλίες του «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» παρουσιάζουν άμεση και έντονη συνάφεια με το ΕΠ «Αττική» της προηγούμενης ΠΠ. Ουσιαστικά, υποστηρίζουν το Θεματικό Στόχο 9 «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης» και συγκεκριμένα των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων που αφορούν την ανάπτυξη κοινωνικών υπηρεσιών και υποδομών (9a και 9iv).

Το «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» ευθυγραμμίζεται άμεσα με τον **Ειδικό Στόχο 4.ia** και την **Προτεραιότητα 4B** του Προγράμματος «Αττική 2021-2027», συμβάλλοντας στην ενίσχυση της πρόσβασης σε ποιοτικές, οικονομικά προσιτές κοινωνικές υπηρεσίες και στον εκσυγχρονισμό των συστημάτων κοινωνικής προστασίας. Πιο συγκεκριμένα, η Δομή συμβάλλει στα εξής:

1. **Ισότιμη και έγκαιρη πρόσβαση σε υπηρεσίες φροντίδας και περίθαλψης:** Υποστηρίζει τη χαρτογράφηση και την επικαιροποίηση των διαθέσιμων κοινωνικών δομών (π.χ. Κέντρα Κοινότητας, Δομές Αστέγων, Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης), διευκολύνοντας την πρόσβαση ευάλωτων ομάδων σε υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας και υγειονομικής περίθαλψης.

- 2. Προτεραιότητα στις μειονεκτούσες ομάδες:** Υλοποιεί στοχευμένες παρεμβάσεις για την κοινωνική και οικονομική ενσωμάτωση ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων, ενισχύοντας την προσβασιμότητα και την ισότιμη συμμετοχή τους στην κοινωνία.
- 3. Συνάφεια με τις περιφερειακές και εθνικές ανάγκες:** Υλοποιηθεί δράσεις απόλυτα εναρμονισμένες με τους στόχους της Περιφερειακής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης και τις κατευθύνσεις του Εθνικού Μηχανισμού Συντονισμού Κοινωνικής Ένταξης, διασφαλίζοντας τη στρατηγική τους σημασία στο ευρύτερο κοινωνικό και θεσμικό πλαίσιο.

4.3.Συνοχή

Η «Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης – SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» δημιουργήθηκε με στόχο να απαντήσει σε πολλαπλές κοινωνικές **ανάγκες** που είχαν εντοπιστεί στην Περιφέρεια Αττικής. Πιο συγκεκριμένα, οι βασικές ανάγκες που διαγνώστηκαν και οδήγησαν στο σχεδιασμό της Πράξης ήταν:

- 1. Έλλειψη συντονισμού και διασύνδεσης κοινωνικών υπηρεσιών:** Υπήρχε ένα κενό όσον αφορά τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφορίας μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων που παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες. Αυτό οδηγούσε σε επανάληψη δράσεων ή ακόμα και σε ελλείψεις βοήθειας σε κρίσιμους τομείς.
- 2. Ανάγκη για στοχευμένες παρεμβάσεις σε ευάλωτες ομάδες:** Η οικονομική κρίση και η οικονομική ύφεση, που ακολούθησε, είχαν εντείνει την ευαλωτότητα πολλών κοινωνικών ομάδων (άνεργοι, άστεγοι, μονογονεϊκές οικογένειες, ηλικιωμένοι, Ρομά, μετανάστες, ΑμεΑ), με αποτέλεσμα την ανάγκη για στοχευμένη κοινωνική στήριξη.
- 3. Ύπαρξη φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού και φτώχειας:** Υπήρχε σημαντική αύξηση του αριθμού των πολιτών που ζούσαν κάτω από το όριο της φτώχειας, με περιορισμένη πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες (στέγαση, υγεία, εκπαίδευση).
- 4. Έλλειψη μηχανισμών πρόληψης και έγκαιρης παρέμβασης:** Δεν υπήρχε ένας συγκροτημένος μηχανισμός που να ανιχνεύει εγκαίρως κοινωνικά προβλήματα ή να προσφέρει υποστήριξη πριν αυτά εξελιχθούν περαιτέρω.
- 5. Χαμηλός βαθμός πληροφόρησης και πρόσβασης των πολιτών σε διαθέσιμες υπηρεσίες:** Πολλοί πολίτες δεν γνώριζαν τι υποστήριξη υπήρχε διαθέσιμη ή πώς να την αξιοποιήσουν. Υπήρχε δηλαδή ένα **πληροφοριακό έλλειμμα**.

Κατά την μέχρι σήμερα λειτουργία της, έχει αναδειχθεί η αξία της Δομής ως **επιτελικού κόμβου** σε τέσσερις διακριτούς τομείς δράσεων. Ο πρώτος αφορά στη θεσμική λειτουργία του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης (του Ν. 4445/2016), το οποίο αναδείχθηκε σε επιχειρησιακό βραχίονα χάραξης της Περιφερειακής Κοινωνικής Πολιτικής, με τη λειτουργία του. Ο δεύτερος τομέας σχετίζεται με την ολοκληρωμένη παρακολούθηση

της λειτουργίας του δικτύου προστασίας του πληθυσμού μέσω των κοινωνικών δομών (χρηματοδοτούμενων από πόρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου ή από εθνικούς πόρους). Ο τρίτος τομέας συντονίζει τη λειτουργία μηχανισμού ικανού για άμεσες παρεμβάσεις σε έκτακτες κρίσεις και ο τέταρτος τομέας, εμπεριέχει κοινωνικά καινοτόμες δράσεις (πιλοτικές) ανά ομάδες ωφελούμενων.

Η Δομή «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» διατηρεί ισχυρή συνοχή στις δράσεις της, με τις εθνικές και περιφερειακές στρατηγικές και πολιτικές κοινωνικής ένταξης, διασφαλίζοντας μια ολοκληρωμένη και συντονισμένη προσέγγιση για την κοινωνική συνοχή και ένταξη των ευάλωτων ομάδων. Πιο αναλυτικά:

- ♦ Εσωτερική Συνοχή: Οι δράσεις του «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» έχουν σαφή συνοχή μεταξύ τους, καθώς όλες αποσκοπούν στη βελτίωση της κοινωνικής ένταξης και συνοχής. Παρεμβάσεις όπως οι δράσεις κοινωνικού περιεχομένου (λ.χ. 1.στελέχωση κοινωνικού φαρμακείου Δήμου Ραφήνας – Πικερμίου, 2.λειτουργία Δομής Πυρόπληκτοι στο Μάτι Αττικής και 3.ο αθλητισμός για παιδιά και νέους στο φάσμα της διαταραχής του αυτισμού), οι δράσεις εκπαίδευσης & κατάρτισης (π.χ. 1.υποστήριξη ευάλωτων ηλικιωμένων με πιλοτική εφαρμογή και εκπαίδευση στην χρήση TABLET, 2.πιλοτικό πρόγραμμα εξ αποστάσεων κατάρτισης στον τομέα της προαγωγής και αγωγής υγείας στην κοινότητα και 3.φιλοσοφική διαχείριση στρες) και η δημιουργία γεωχωρικών πληροφοριακών συστημάτων για τις κοινωνικές υπηρεσίες και δομές της Περιφέρειας Αττικής, αλληλοσυμπληρώνονται και συνθέτουν ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο κοινωνικής παρέμβασης.
- ♦ Συνοχή με τις αναγνωρισμένες ανάγκες της Περιφέρειας Αττικής: Τα ανοιχτά δεδομένα που παρέχει το «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» στο πλαίσιο της δημιουργίας των γεωχωρικών πληροφοριακών συστημάτων για τις κοινωνικές υπηρεσίες και δομές της Περιφέρειας Αττικής και τα δεδομένα από τις έρευνες (πρωτογενείς και δευτερογενείς) που πραγματοποιεί, σηματοδοτούν πως οι δράσεις σχεδιάζονται με βάση τεκμηριωμένες ανάγκες του πληθυσμού. Το γεγονός αυτό διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων.
- ♦ Σύνδεση με άλλες πολιτικές και προγράμματα: Το «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» ενισχύει τη συνοχή των δράσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, δεδομένου ότι λειτουργεί σε συνέργεια με το Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης και τις κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων της Περιφέρειας Αττικής.

Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική» 2021-2027, η Δομή «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» στηρίζει έμπρακτα, μέσω της τεκμηριωμένες, στοχευμένη και

συμμετοχικής προσέγγισης, την υλοποίηση του **Ειδικού Στόχου 4.ια⁴** που επικεντρώνεται στην **ισότιμη πρόσβαση σε ποιοτικές και προσιτές κοινωνικές και υγειονομικές υπηρεσίες** (με ιδιαίτερη φροντίδα για **ευάλωτες ομάδες** και τη **βελτίωση των συστημάτων πρόνοιας και φροντίδας**) του Στόχου Πολιτικής 04 «Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων», λειτουργώντας ως **εργαλείο-γέφυρα** μεταξύ ανάμεσα στις πολιτικές κοινωνικής συνοχής και τις πραγματικές ανάγκες των πολιτών. Η συμβολή ενισχύει τη συνοχή των δράσεων κοινωνικής προστασίας και ένταξης, καθώς:

- 1. Εξασφαλίζει τη σύνδεση των αναγκών με τις παρεχόμενες υπηρεσίες:** Διασφαλίζει ότι οι δράσεις προσαρμόζονται δυναμικά στις πραγματικές ανάγκες της Περιφέρειας Αττικής, μέσω της ετήσιας συλλογής και ανάλυσης δεδομένων για την κοινωνική και οικονομική κατάσταση των ευάλωτων ομάδων της περιοχής.
- 2. Ενισχύει τον συντονισμό των κοινωνικών δομών:** Συμβάλλει στην αποφυγή επικαλύψεων και στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, μέσω της συνεργασίας με τις κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων, το Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης και άλλους φορείς κοινωνικής πολιτικής.
- 3. Προωθεί τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων κοινωνικής προστασίας και υγείας:** Η αξιοποίηση γεωχωρικών πληροφοριακών συστημάτων και η δημιουργία εργαλείων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης διευκολύνουν την πρόσβαση των πολιτών σε πληροφορίες για διαθέσιμες υπηρεσίες, υποστηρίζοντας παράλληλα τους φορείς στην βέλτιστη δυνατή κατανομή των πόρων τους.
- 4. Διασφαλίζει τη βιωσιμότητα των παρεμβάσεων:** Συμβάλλει στη βελτίωση της αποδοτικότητας και ανθεκτικότητας των υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας και περίθαλψης, με τη διαρκή παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων κοινωνικής ένταξης. Συνεπώς, υποστηρίζει τη στρατηγική κατεύθυνση της Περιφέρειας Αττικής για τη μακροχρόνια βιωσιμότητα των παρεμβάσεων.

⁴ **Ειδικός Στόχος 4.ια** «Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και φροντίδα με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης· εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες· βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης»

4.4.Αποτελεσματικότητα

Η αποτελεσματικότητα της Πράξης «Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης – SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» που έχει υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020 αξιολογείται μέσω του βαθμού στον οποίο επιτεύχθηκαν οι ποσοτικοί και ποιοτικοί στόχοι, που είχαν τεθεί κατά τον σχεδιασμό τους. Ακόμη, αναλύεται η συμβολή των αποτελεσμάτων και των επιμέρους δράσεων στον συνολικό σκοπό και αναφέρονται προβλήματα που ενδεχομένως προέκυψαν κατά την υλοποίησή.

Αξιολόγηση Ποσοτικών Στόχων της Πράξης «Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης – SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ»:

Η δεικτοποίηση μιας Πράξης διευκολύνει τη διαδικασία της αξιολόγησής της, καθώς παρέχει ένα αντικειμενικό και μετρήσιμο πλαίσιο για την παρακολούθηση της προόδου και την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητάς της. Οι δείκτες λειτουργούν ως «εργαλεία» καταμέτρησης, τα οποία ευνοούν τα καθότι:

- ♦ **Ποσοτικοποίηση αποτελεσμάτων:** Οι δείκτες μετατρέπουν αφηρημένες έννοιες και στόχους σε μετρήσιμα δεδομένα, διευκολύνοντας την ανάλυση και τη σύγκριση των αποτελεσμάτων.
- ♦ **Παρακολούθηση προόδου:** Οι δείκτες επιτρέπουν την παρακολούθηση της προόδου της Πράξης σε πραγματικό χρόνο, εντοπίζοντας έγκαιρα πιθανές αποκλίσεις από τον αρχικό σχεδιασμό.
- ♦ **Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας:** Οι δείκτες παρέχουν τη δυνατότητα να αξιολογηθεί ο βαθμός στον οποίο η Πράξη έχει επιτύχει τους στόχους της, μετρώντας την επίπτωση των δράσεων και των αποτελεσμάτων.
- ♦ **Λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων:** Οι δείκτες παρέχουν αξιόπιστα δεδομένα που υποστηρίζουν τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων σχετικά με τη συνέχιση, την τροποποίηση ή τη λήξη της Πράξης.
- ♦ **Ενίσχυση διαφάνειας και λογοδοσίας:** Η χρήση δεικτών ενισχύει τη διαφάνεια και την λογοδοσία, καθώς καθιστά σαφείς τους στόχους και τα αποτελέσματα της Πράξης, επιτρέποντας την εποπτεία και την αξιολόγηση από τους ενδιαφερόμενους.

Οι δείκτες αξιολόγησης της Πράξης «Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης – SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ», που έχει υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020, διακρίνονται σε 4 κατηγορίες. Συγκεκριμένα:

1. CUSTOMER / BENEFICIARIES: Οι δείκτες της κατηγορίας είναι σχετικοί με τους ωφελούμενους/ πολίτες.

2. INTERNAL PROCESSES: Οι δείκτες της κατηγορίας είναι σχετικοί με τις εσωτερικές διαδικασίες του SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗΣ.
3. FINACIAL: Οι δείκτες της κατηγορίας είναι σχετικοί με τα οικονομικά του SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗΣ.
4. LEARNING INDEX: Οι δείκτες της κατηγορίας είναι σχετικοί με την επιμόρφωση των στελεχών του SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗΣ.

Η προαναφερθείσα κατηγοριοποίηση των δεικτών παρουσιάζει την εικόνα μίας Δομής με ουσιαστική πρόοδο και σημαντική οργανωτική ωριμότητα. Ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει τους δείκτες αξιολόγησης της Πράξης, ανά πακέτο εργασίας και κατηγορία.

Πίνακας 2: Οι δείκτες αξιολόγησης, ανά πακέτα εργασίας και κατηγορία, της Πράξης «Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης – SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ», που έχει υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020.

ΠΑΚΕΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
1 - «Επιτελικός Συντονισμός και παρακολούθηση της Πράξης»	Μεταβολή πλήθους στελεχών ομάδας έργου	1.1	Internal Processes
	Βαθμός επίτευξης της αποτελεσματικής εφαρμογής των εσωτερικών διαδικασιών	1.2	Internal Processes
	Βαθμός ευκολίας ενσωμάτωσης των εσωτερικών διαδικασιών για την βέλτιστη λειτουργία	1.3	Internal Processes
	Πλήθος Στελεχών που παρακολούθησαν επιμορφωτικά σεμινάρια / διαλέξεις/ webinars	1.4	Learning
	Βαθμός αξιοποίησης και εφαρμογής των γνώσεων / εργαλείων από τα επιμορφωτικά σεμινάρια /webinars / διαλέξεις σε υποέργα και στην καθημερινή λειτουργία	1.5	Learning
	Πλήθος ερευνών που πραγματοποιήθηκαν	1.6	Customer/Beneficiaries
	Βαθμός ολοκλήρωσης έρευνας σε σχέση με αρχικό σχεδιασμό	1.7	Customer/Beneficiaries
2 - «Πρόληψη – Παρέμβαση - Υποστήριξη»	Ετήσιο ποσοστό απορρόφησης του διαθέσιμου κεφαλαίου για κοινωνικές δράσεις	2.1	Financial
	Ποσοστό αύξησης των ωφελούμενων που συμμετείχαν σε δράσεις σε σχέση με το προηγούμενο έτος	2.2	Customer/Beneficiaries
	Πλήθος δράσεων κοινωνικής καινοτομίας	2.3	Customer/Beneficiaries
3- «Δημοσιότητα - Δικτύωση»	Ποσοστό αύξησης του αριθμού των εκδηλώσεων που πραγματοποιήθηκαν σε σχέση με το προηγούμενο έτος	3.1	Customer/Beneficiaries

ΠΑΚΕΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
	Ποσοστό αύξησης του αριθμού των ΜΜΕ (εντύπων και μη) που ενημερώνουν σχετικά με τις δράσεις	3.2	Customer/Beneficiaries
	Πλήθος Δελτίων Τύπου	3.3	Customer/Beneficiaries
	Πλήθος επισκεψιμότητας (χρήστες) ιστοσελίδας	3.5	Customer/Beneficiaries
	Πλήθος συναντήσεων δικτύωσης έργου	3.4	Customer/Beneficiaries
4-«Διαμόρφωση χώρων, Προμήθεια εξοπλισμού, Λειτουργικά Έξοδα, Αναλώσιμα και Μετακινήσεις»	Ποσοστό μεταβολής δαπανών που πραγματοποιήθηκαν σε σχέση με το προϋπολογισμένο κεφαλαίο του Πακέτου Εργασίας 4	4.1	Financial

Πηγή: SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ & ίδια επεξεργασία.

Ο Πίνακας 3 παρουσιάζει την στοχοθεσία των δεικτών αξιολόγησης της Πράξης «Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης – SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ», καθώς και την επίτευξη αυτών έως το τέλος της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 (δηλ. την 31^η Δεκεμβρίου του 2023). Στην κατηγορία «Financial» το ποσοστό απορρόφησης κεφαλαίων ανήλθε στο 10% έναντι της τιμής στόχου $\geq 20\%$, με την επίτευξη αυτή να αποτελεί τη βάση για τη συνέχιση της προσπάθειας, ιδιαίτερα σε ένα πλαίσιο όπου η υλοποίηση κοινωνικών δράσεων συχνά συναντά καθυστερήσεις στη χρηματοδότηση. Στην ομάδα δεικτών «Customers/ Beneficiaries» εντυπωσιακές επιδόσεις παρατηρούνται στους δείκτες 1.7 (4 έρευνες, έναντι ≥ 2) και 3.4 (2.597 συναντήσεις, έναντι > 4), ενώ ο δείκτης 1.6 έχει κατακτήσει την τιμή στόχου (2). Ιδίως μέσω του δείκτη δικτύωσης 3.4. υπογραμμίζει τη δυναμική εξωστρέφεια και τη διάχυση της πληροφόρησης στην κοινότητα. Αναφορικά με την κατηγορία «Internal Processes» η διατήρηση του ανθρώπινου δυναμικού εντός ορίων (μεταβολή του δείκτη 1.1. κατά $-10,53\%$) αντανακλά οργανωτική σταθερότητα, η αποτελεσματική εφαρμογή και ενσωμάτωση των διαδικασιών (δείκτες 1.2 & 1.3 με τιμή επίτευξης 3) επιβεβαιώνουν την καλή επιχειρησιακή λειτουργία και η υλοποίηση ερευνών και μελετών (δείκτης 5.2. με τιμή επίτευξης 3, έναντι της τιμής στόχου > 2), υπογράμμισε την έμπρακτη ανταπόκριση στους στόχους του σχεδιασμού. Στην ομάδα «Learning», ο δείκτης 1.5. (τιμή στόχου > 2 και τιμή επίτευξης 3), που αφορά την αξιοποίηση των γνώσεων από επιμορφώσεις, αναδεικνύει την πρακτική εφαρμογή της μάθησης και της επιμόρφωσης για τα στελέχη της Δομής.

Πίνακας 3: Η στοχοθεσία (2023) και η τιμή επίτευξης (31/12/2023) των δεικτών αξιολόγησης της Πράξης «Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης – SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ», που έχει υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΣΤΟΧΟΣ 2023	ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΕΩΣ 31/12/2023
FINANCIAL	Παρακολούθηση της εξέλιξης των δαπανών	Ετήσιο ποσοστό απορρόφησης του διαθέσιμου κεφαλαίου για κοινωνικές δράσεις	2.1	≥20%	10%
	Παρακολούθηση υλοποίησης δράσεων	Ποσοστό μεταβολής δαπανών που πραγματοποιήθηκαν σε σχέση με το προϋπολογισμένο κεφαλαίο του Πακέτου Εργασίας 4	4.1	≥0.2	-
CUSTOMERS/ BENEFICIARIES	Κάλυψη αναγκών πολιτών	Πλήθος ερευνών που πραγματοποιήθηκαν	1.6	≥2	2
	Διάγνωση των αναγκών των πολιτών μέσα από την διεξαγωγή ερευνών	Βαθμός ολοκλήρωσης έρευνας σε σχέση με αρχικό σχεδιασμό	1.7	≥2	4
	Πληροφόρηση πολιτών και ωφελομένων	Ποσοστό αύξησης των ωφελομένων που συμμετείχαν σε δράσεις σε σχέση με το προηγούμενο έτος	2.2	≥10%	
	Κάλυψη αναγκών περισσότερων ωφελομένων	Πλήθος δράσεων κοινωνικής καινοτομίας	2.3	≥4	2
	Κάλυψη αναγκών πολιτών	Ποσοστό αύξησης του αριθμού των εκδηλώσεων που πραγματοποιήθηκαν σε σχέση με το προηγούμενο έτος	3.1	≥33%	
	Πληροφόρηση πολιτών και ωφελομένων	Ποσοστό αύξησης του αριθμού των ΜΜΕ (εντύπων και μη) που ενημερώνουν σχετικά με τις δράσεις	3.2	≥5	
	Πληροφόρηση πολιτών και ωφελομένων	Πλήθος Δελτίων Τύπου	3.3	>4	
	Πληροφόρηση πολιτών και ωφελομένων	Πλήθος επισκεψιμότητας (χρήστες) ιστοσελίδας	3.5	>500	
	Πληροφόρηση πολιτών και ωφελομένων	Πλήθος συναντήσεων δικτύωσης έργου	3.4	>4	2.597
INTERNAL PROCESSES	Τήρηση σταθερού περίπου πλήθους στελεχών ώστε να εξασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία	Μεταβολή πλήθους στελεχών ομάδας έργου	1.1	<20%	-10,53%

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΣΤΟΧΟΣ 2023	ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΕΩΣ 31/12/2023
	Βελτιωμένη και αποτελεσματικότερη λειτουργία	Βαθμός επίτευξης της αποτελεσματικής εφαρμογής των εσωτερικών διαδικασιών	1.2	>2	3
	Βελτιωμένη και αποτελεσματικότερη λειτουργία	Βαθμός ευκολίας ενσωμάτωσης των εσωτερικών διαδικασιών για την βέλτιστη λειτουργία	1.3	>2	3
	Βελτιωμένη και αποτελεσματικότερη λειτουργία	Ποσοστό αύξησης των ενεργειών κοινωνικής καινοτομίας	5.1	>4%	
	Βελτιωμένη και αποτελεσματικότερη λειτουργία	Επιτυχής υλοποίηση αρχικού σχεδιασμού για την υλοποίηση και σύνταξη μελετών και ερευνών	5.2	>2	3
LEARNING	Συνεχής επιμόρφωση στελεχών	Πλήθος Στελεχών που παρακολούθησαν επιμορφωτικά σεμινάρια / διαλέξεις/ webinars	1.4	≥1	-
	Βελτίωση πρακτικών και υπηρεσιών για την επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων	Βαθμός αξιοποίησης και εφαρμογής των γνώσεων / εργαλείων από τα επιμορφωτικά σεμινάρια /webinars / διαλέξεις σε υποέργα και στην καθημερινή λειτουργία	1.5	>2	3

Πηγή: SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ & ίδια επεξεργασία.

Η Πράξη «Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης – SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ», που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020 πέτυχε σημαντικές επιδόσεις σε καίρια σημεία, όπως την:

- ♦ εκτενή δικτύωση με την κοινότητα,
- ♦ ποιότητα και τον αριθμό των ερευνών,
- ♦ υλοποίηση εσωτερικών διαδικασιών και μελετών,
- ♦ και αξιοποίηση της επιμόρφωσης.

Οι δείκτες χωρίς τιμή επίτευξης είναι δείκτες που καταγράφονται περιοδικά με βάση ειδικές μεθοδολογίες, γεγονός που υποδεικνύει την μεθοδικότητα με την οποία δρα η Δομή. Συνολικά από την παρατήρηση των δεικτών προκύπτει πως το «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» συμβάλλει σταθερά και ουσιαστικά στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής στην Περιφέρεια Αττικής.

Ο Πίνακας 4 απεικονίζει την ομάδα στόχου, τον αριθμό-στόχου των ωφελούμενων και τους ωφελούμενους των Δράσεων της Δομής.

Πίνακας 4: Παρουσίαση της ομάδας στόχου, του αριθμού-στόχου των ωφελούμενων και των ωφελούμενων των Δράσεων της Δομής «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ», που έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020.

Α/Α	ΔΡΑΣΗ	ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ - ΣΤΟΧΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ
ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ				
1	Στελέχωση Κοινωνικού Φαρμακείου Δήμου Ραφήνας – Πικερμίου	Άτομα που βιώνουν συνθήκες ακραίας φτώχειας και αδυνατούν να καλύψουν τις βασικές ανάγκες διαβίωσης τους	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ. Η ΔΡΑΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΚΕ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ	160 ωφελούμενοι
2	Λειτουργία της Δομής Πυρόπληκτοι στο Μάτι Αττικής (σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης - ΕΚΚΑ)	Γενικός πληθυσμός - Πυρόπληκτοι	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ. Η ΔΡΑΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΚΕ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ	4.000 μοναδικοί ωφελούμενοι
3	Street Work σε θύλακες φτώχειας – συγκέντρωσης περιθωριοποιημένων ομάδων	Ουσιοεξαρτώμενοι και θύματα trafficking	-	2.138 άτομα (άστεγοι, ουσιοεξαρτώμενοι και θύματα trafficking
4	Αποτίμηση της επίδρασης των μέτρων της κοινωνικής αποστασιοποίησης στη διάρκεια της πανδημίας covid-19 στους χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών (ΧΕΝ)	Ουσιοεξαρτώμενοι	-	300 ουσιοεξαρτώμενοι
5	Δράσεις πολιτισμού σε παιδιά που διαβιούν σε ιδρύματα, κλειστές δομές μακροχρόνιας φροντίδας, υγειονομικές μονάδες, ειδικά σχολεία	Παιδιά που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού	Παιδιά – μέλη ευάλωτων ομάδων από 20 Δημόσιους Φορείς	120 παιδιά – μέλη ευάλωτων ομάδων
6	Αθλητισμός (ομαδικό άθλημα μπάσκετ) για παιδιά και νέους στο Φάσμα της Διαταραχής του	Άτομα με αναπηρία/ ίες, παιδιά	Από 30 έως 40 ωφελούμενοι – παιδιά και νέοι στο φάσμα του αυτισμού, που πληρούν	35 ωφελούμενοι – παιδιά και νέοι στο φάσμα του αυτισμού

A/A	ΔΡΑΣΗ	ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ - ΣΤΟΧΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ
	Αυτισμού (ASD – Autism Spectrum Disorder)		τα εισοδηματικά και κοινωνικά κριτήρια	
7	Πιλοτικό πρόγραμμα πρόληψης και προ-συμπτωματικού ελέγχου -ΚΕΠ ΥΓΕΙΑΣ	Γενικός πληθυσμός και Ευάλωτες και Ειδικές ομάδες πληθυσμού	-	10.000 άτομα έως σήμερα
8	Καταπολέμηση της μοναξιάς και της κοινωνικής απομόνωσης στην Τρίτη Ηλικία	Ηλικιωμένοι	-	91 άτομα Τρίτης Ηλικίας
ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ & ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ				
1	Υποστήριξη ευάλωτων ηλικιωμένων με πιλοτική εφαρμογή και εκπαίδευση στην χρήση TABLET	Ηλικιωμένοι	60 ωφελούμενοι – ευάλωτοι ηλικιωμένοι (κατ' ελάχιστον)	60 πολίτες ηλικίας 65 και άνω
2	Πιλοτικό πρόγραμμα εξ αποστάσεως κατάρτισης στον τομέα της προαγωγής και αγωγής υγείας στην κοινότητα	Επαγγελματίες υγείας των υπηρεσιών και δομών των Δήμων της Περιφέρειας Αττικής	200 (μέγιστο) 200 στελέχη, επαγγελματίες υγείας των υπηρεσιών και δομών των Δήμων της Περιφέρειας Αττικής	61 στελέχη, επαγγελματίες υγείας των υπηρεσιών και δομών των Δήμων της Περιφέρειας Αττικής
3	Φιλοσοφική διαχείριση στρες	Στελέχη των διακοσίων σαράντα (240) συγχρηματοδοτούμενων κοινωνικών δομών του Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020»	120 στελέχη των διακοσίων σαράντα (240) επιλεγμένων συγχρηματοδοτούμενων κοινωνικών δομών του Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020»	120 στελέχη των διακοσίων σαράντα (240) επιλεγμένων συγχρηματοδοτούμενων κοινωνικών δομών του Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020»
4	Πιλοτικό πρόγραμμα εξ αποστάσεως κατάρτισης στον τομέα της αντιμετώπισης της εμπορίας ανθρώπων	Τα στελέχη, τους υπαλλήλους και επαγγελματίες των αρμόδιων Διευθύνσεων της Περιφέρειας Αττικής, των Δήμων, των κοινωνικών δομών (που συγχρηματοδοτούνται από πόρους του ΕΚΤ του Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020	200 (μέγιστο) ωφελούμενοι στελέχη των αρμόδιων Διευθύνσεων της Περιφέρειας Αττικής, των Δήμων, των κοινωνικών δομών (που συγχρηματοδοτούνται από πόρους του ΕΚΤ του Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020	200 ωφελούμενοι στελέχη των αρμόδιων Διευθύνσεων της Περιφέρειας Αττικής, των Δήμων, των κοινωνικών δομών (που συγχρηματοδοτούνται από πόρους του ΕΚΤ του Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020

Πηγή: Social Network Αττική & ίδια επεξεργασία

Στη συνέχεια, παρατίθενται ο Πίνακας 5 που αποτυπώνει το μέγεθος του δείγματος των πρωτογενών ερευνών και ο Πίνακας 6 που παρουσιάζει τις πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για τη συλλογή των δεδομένων των δευτερογενών ερευνών της Δομής», που έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020. Η Πράξη «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ»

χαρακτηρίζεται από υψηλό επίπεδο επίτευξης των ποσοτικών της στόχων, όπως προκύπτει από τις εκτενείς έρευνες που αποτυπώνονται στους σχετικούς Πίνακες. Οι ερευνητικές παρεμβάσεις κάλυψαν πολύ μεγάλο εύρος δομών, ωφελούμενων και εμπλεκόμενων φορέων, γεγονός που ενισχύει την αποτελεσματικότητα της Πράξης σε όρους κάλυψης και συλλογής δεδομένων.

Οι ποσοτικοί στόχοι υλοποιήθηκαν με συστηματική χαρτογράφηση δομών παροχής υπηρεσιών (Κέντρα Κοινότητας, Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών, ΣΥΔ, ΚΗΦΗ, ΚΔΗΦ) και των τελικών ωφελούμενων τους. Οι συμμετοχές δείγματος υπήρξαν επαρκείς (π.χ. 2.366 σε Κέντρα Κοινότητας, 1.817 σε Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών), παρέχοντας ισχυρό στατιστικό και αναλυτικό εύρημα. Επίσης, οι έρευνες περιλάμβαναν ειδικούς πληθυσμούς (Ρομά, άτομα με αναπηρία, ωφελούμενοι του «Βοήθεια στο Σπίτι»), καταδεικνύοντας ευαισθησία και στόχευση στις ευάλωτες ομάδες. Η εκπροσώπηση φορέων και εργαζομένων ήταν σημαντική (π.χ. 121 εργαζόμενοι σε «Βοήθεια στο Σπίτι», 189 ωφελούμενοι ΣΥΔ. Όλα τα προαναφερθέντα υπογραμμίζουν πως τόσο οι πρωτογενείς, όσο και οι δευτερογενείς έρευνες που εκπόνησε η Δομή «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» είχαν εκτενή συμμετοχή δείγματος και χαρακτηρίζονταν από ποιοτική εμβάθυνση στο διερευνητικό ερώτημα.

Πίνακας 5: Αποτύπωση του μεγέθους πληθυσμού και του μεγέθους δείγματος των πρωτογενών ερευνών της Δομής «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ», που έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020.

A/A	ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΈΡΕΥΝΑ	ΜΕΓΕΘΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΜΕΓΕΘΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ
1	Κέντρα Κοινότητας	Κέντρα Κοινότητας, Παραρτήματα ΡΟΜΑ και Παραρτήματα Κέντρα Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ) της Περιφέρειας Αττικής	52 Κέντρα Κοινότητα (εκ των οποίων τα 9 με Παραρτήματα ΡΟΜΑ και τα 3 με Παραρτήματα ΚΕΜ)
2	Έρευνα στις Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων	Κοινωνικές Υπηρεσίες Δήμων της Περιφέρειας Αττικής	Κοινωνικές Υπηρεσίες 60 Δήμων Περιφέρειας Αττικής
3	Έρευνα για τη δράση των πιστοποιημένων φορέων στην Περιφέρεια Αττικής	Μη Κερδοσκοπικοί Οργανισμοί (ΜΚΟ) στην Περιφέρεια Αττικής	84 ΜΚΟ στην Περιφέρεια Αττικής
4	Έρευνα για την αξιολόγηση των συγχρηματοδοτούμενων δομών στην Περιφέρεια Αττικής	Ωφελούμενοι στην Περιφέρεια Αττικής: i. 75.782 σε Κέντρα Κοινότητας, ii. 26.481 σε Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών,	Ωφελούμενοι στην Περιφέρεια Αττικής: i. 2.366 σε Κέντρα Κοινότητας, ii. 1.817 σε Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών, iii. 72 σε ΚΗΦΗ και

A/A	ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΈΡΕΥΝΑ	ΜΕΓΕΘΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΜΕΓΕΘΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ
		iii.260 σε Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) και iv.961 σε Κέντρα Δημέρευσης – Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΔΗΦ)	iv.270 σε ΚΔΗΦ.
5	Επικαιροποίηση έρευνας στα στελέχη των Κέντρων Κοινότητας	-	63 στελέχη Κέντρων Κοινότητας
6	Έρευνα στα στελέχη των παραρτημάτων Ρομά στην Περιφέρεια Αττικής	Παραρτήματα ΡΟΜΑ της Περιφέρειας Αττικής	25 στελέχη και εργαζόμενοι από 9 Παραρτήματα Ρομά της Περιφέρειας Αττικής (εκ των οποίων 9 συντονιστές των Παραρτημάτων Ρομά, 4 Υπεύθυνοι Έργου, 7 Διαμεσολαβητές και 5 Προϊστάμενοι τμημάτων Κοινωνικής Πολιτικής των Δήμων που λειτουργούν παραρτήματα Ρομά)
7	Έρευνα στους εργαζομένους του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» στην Περιφέρεια Αττικής	Υπεύθυνοι και εργαζόμενοι του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» στους Δήμους της Περιφέρειας Αττικής	121 υπεύθυνοι και εργαζόμενοι του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» από 54 Δήμους της Περιφέρειας Αττικής.
8	Έρευνα χαρτογράφησης του τομέα Κ.ΑΛ.Ο. στην Περιφέρεια Αττικής	Ενεργές κοινωνικές επιχειρήσεις στην Περιφέρεια Αττικής (695)	695 Ενεργές κοινωνικές επιχειρήσεις στην Περιφέρεια Αττικής
9	Έρευνα στα Κέντρα Ένταξης Μεταναστών	Συντονιστές ΚΕΜ της Περιφέρειας Αττικής	Συντονιστές από 3 ΚΕΜ της Περιφέρειας Αττικής
10	Έρευνα στις Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης της Περιφέρειας Αττικής	Άτομα με αναπηρία, που διαμένουν σε Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ) στην Περιφέρεια Αττικής και συντονιστές των ΣΥΔ	189 ωφελούμενοι και 34 συντονιστές, προερχόμενοι από 40 διαφορετικά ΣΥΔ στην Περιφέρεια Αττικής (Συμμετοχή 20 Φορέων έχουν ιδρύσει και λειτουργούν ΣΥΔ στην Περιφέρεια Αττικής)

Πηγή: Social Network Αττική & ίδια επεξεργασία

Πίνακας 6: Παρουσίαση των πηγών που χρησιμοποιήθηκαν για τη συλλογή των δεδομένων των δευτερογενών ερευνών της Δομής «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ», που έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020.

A/A	ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑ	ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
1	Ετήσια αναφορά συγκέντρωσης ανέργων & ωφελούμενων ΕΕΕ ανά ΠΕ & Δήμο (χαρτογραφική απεικόνιση επεξεργαζόμενων δεδομένων ανεργίας από τον ΟΑΕΔ και ΕΕΕ από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων)	Για την περίοδο Ιούνιος 2020 - Ιούνιος 2021, Δεκέμβριος 2021 - Δεκέμβριος 2022 και Δεκέμβριος 2022 - Δεκέμβριος 2023: i. Δείκτης επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού από την ανεργία ανά ΠΕ και Δήμο της Περιφέρειας Αττικής (Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία ΟΑΕΔ) και ii. Ποσοστά ωφελούμενων ΕΕΕ ανά ΠΕ και Δήμο της Περιφέρειας Αττικής (Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων)
2	Αναφορά συγκέντρωσης ανέργων και ωφελούμενων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ), ανά Περιφερειακή Ενότητα & Δήμο, της Περιφέρειας Αττικής	Για το έτος 2020 και του μήνες Ιανουάριο, Ιούνιο και Δεκέμβριο: i. Δείκτης επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού από την ανεργία ανά ΠΕ και Δήμο της Περιφέρειας Αττικής (Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία ΟΑΕΔ) και ii. Ποσοστά ωφελούμενων ΕΕΕ ανά ΠΕ και Δήμο της Περιφέρειας Αττικής (Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων)
3	Έρευνα Εισοδήματος & Συνθηκών Διαβίωσης στην Περιφέρεια Αττικής	i. Ελληνική Στατιστική Εταιρεία (ΕΛΣΤΑΤ), ii. Eurostat, iii. Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ), iv. Πληροφοριακό σύστημα «Εργάνη», v. Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων vi. Στατιστική Υπηρεσία ΟΑΕΔ και vii. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
4	Τεχνική έκθεση για τη μακροχρόνια φροντίδα	Έρευνες πεδίου σε κοινωνικές δομές μακροχρόνιας φροντίδας
5	Ετήσιες Εκθέσεις Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής Περιφέρειας Αττικής ετών 2018-2022 (σε συνεργασία με το Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης της Περιφέρειας Αττικής)	i. Ελληνική Στατιστική Εταιρεία (ΕΛΣΤΑΤ), ii. Eurostat, iii. Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ),

A/A	ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑ	ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
		iv. Πληροφοριακό σύστημα «Εργάνη», v. Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων vi. Στατιστική Υπηρεσία ΟΑΕΔ και vii. Πρωτογενής έρευνες του Social Network Αττική

Πηγή: Social Network Αττική & ίδια επεξεργασία

Ο «Οδηγός Λειτουργίας Κοινωνικών Δομών» πρόκειται για Οδηγό ενδυνάμωσης των στελεχών των κοινωνικών δομών και υλοποιήθηκε με ίδια μέσα.

Αξιολόγηση Ποιοτικών Στόχων της Πράξης «Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης – SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ»:

Κατωτέρω απεικονίζονται οι ποιοτικοί στόχοι των πρωτογενών ερευνών (Πίνακας 7), των δευτερογενών ερευνών (Πίνακας 8) και των δράσεων κοινωνικού και εκπαιδευτικού περιεχομένου (Πίνακας 9) της Δομής «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ», που έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020 και διερεύνηση της επίτευξής τους. Ο ποιοτικός στόχος κάθε έρευνας και δράσης έχει επιτευχθεί.

Πίνακας 7: Συνοπτική αποτύπωση του ποιοτικού στόχου των πρωτογενών ερευνών της Δομής «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ», που έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020 και διερεύνηση της επίτευξής τους.

A/A	ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑ	ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ
1	Κέντρα Κοινότητας	i. Καταγραφή, αποτύπωση, χαρτογράφηση και μελέτη της λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας, ii. Διερεύνηση ενδεχόμενων προβλημάτων & δυσκολιών και iii. Ανάπτυξη εμπειρικά θεμελιωμένων προτάσεων για την βελτιστοποίηση των εργασιών του ΚΚ και την εξυπηρέτηση των ωφελούμενων	✓
2	Έρευνα στις Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων	i. Καταγραφή, αποτύπωση, χαρτογράφηση και μελέτη της υφιστάμενης κατάστασης οργάνωσης των Κοινωνικών Υπηρεσιών των Δήμων,	✓

A/A	ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΈΡΕΥΝΑ	ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ
		ii.Διερεύνηση ενδεχόμενων λειτουργικών & οργανωτικών προβλημάτων & δυσκολιών (υποστελέχωση, διαφοροποιήσεις κλπ) και iii.Αξιοποίηση των στοιχείων για την ανάπτυξη εμπειρικά θεμελιωμένων προτάσεων με απώτερο στόχο τη βελτιστοποίηση των εργασιών των Κοινωνικών Υπηρεσιών	
3	Έρευνα για τη δράση των πιστοποιημένων φορέων στην Περιφέρεια Αττικής	i.Εμβάθυνση και πληρέστερη κατανόηση της οργάνωσης και λειτουργίας των ΜΚΟ, ii.Ανάδειξη των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι ΜΚΟ και iii.Ανάλυση των πεδίων στα οποία κρίνεται αναγκαία η υλοποίηση δράσεων ή η συνέχιση δράσεων τη δεδομένη κοινωνικό- οικονομική κατάσταση που υλοποιείται η έρευνα.	✓
4	Έρευνα για την αξιολόγηση των συγχρηματοδοτούμενων δομών στην Περιφέρεια Αττικής	i.Εκτίμηση του βαθμού ικανοποίησης των ωφελούμενων από τις παρεχόμενες υπηρεσίες των υφιστάμενων Δομών (ανά κατηγορία και είδος Δομής), ii.Εντοπισμός προβλημάτων και δυσλειτουργιών, iii.Διατύπωση προτάσεων βελτίωσης της λειτουργίας των δομών και iv.Ανάδειξη αναγκών νέων υπηρεσιών.	✓
5	Επικαιροποίηση έρευνας στα στελέχη των Κέντρων Κοινότητας	i.Καταγραφή, αποτύπωση, χαρτογράφηση και μελέτη της λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας και ii.Διερεύνηση ενδεχόμενων προβλημάτων & δυσκολιών ως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες των Κέντρων Κοινότητας	✓
6	Έρευνα στα στελέχη των παραρτημάτων Ρομά στην Περιφέρεια Αττικής	i.Διερεύνηση των απόψεων των στελεχών και εργαζομένων των Κέντρων Κοινότητας (με Παραρτήματα Ρομά) και	✓

A/A	ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΈΡΕΥΝΑ	ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ
		ii.Ανάδειξη χρήσιμων συμπερασμάτων, ως προς τη λειτουργία και ως προς τις ανάγκες, για την περαιτέρω υποστήριξη των πληθυσμών Ρομά.	
7	Έρευνα στους εργαζομένους του προγράμματος «Βοήθεια Στο Σπίτι» στην Περιφέρεια Αττικής	i.Διερεύνηση της λειτουργίας του προγράμματος «Βοήθεια Στο Σπίτι» κατά την εξέλιξη της πανδημικής κρίσης COVID-19, ii.Καθοριστικοί παράγοντες που συνέβαλλαν στη διαμόρφωση ποιοτικής παροχής υπηρεσιών υγείας και φροντίδας, ειδικότερα στη τρέχουσα εποχή διεξαγωγής της έρευνας. iii.Διαπίστωση καίριων αλλαγών στο πρόγραμμα «Βοήθεια Στο Σπίτι», iv.Σημαντικότητα της συμβολής του προγράμματος «Βοήθεια Στο Σπίτι» κατά την περίοδο της υγειονομικής κρίσης και v.Εξέλιξη του προγράμματος «Βοήθεια Στο Σπίτι» ως καινοτομία στην μετά Covid εποχή.	✓
8	Έρευνα χαρτογράφησης του τομέα Κ.ΑΛ.Ο. στην Περιφέρεια Αττικής	i.Ανάδειξη βασικών χαρακτηριστικών (επιχειρηματική λειτουργία, παραγωγή/παροχή προϊόντων/υπηρεσιών, κοινωνικός αντίκτυπος, προβλήματα, αδυναμίες κ.ά.) που διέπουν τους φορείς στον τομέα της Κοινωνικής & Αλληλέγγυας Οικονομίας και ii. Ανάδειξη ιδιαίτερων στοιχείων (επιχειρηματική λειτουργία, παραγωγή/παροχή προϊόντων/υπηρεσιών, κοινωνικός αντίκτυπος, προβλήματα, αδυναμίες κ.ά.) που διέπουν τους φορείς στον τομέα της Κοινωνικής & Αλληλέγγυας Οικονομίας	✓
9	Έρευνα στα Κέντρα Ένταξης Μεταναστών	i.Καταγραφή, αποτύπωση, χαρτογράφηση και μελέτη της λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας και	✓

A/A	ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑ	ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ
		ii.Διερεύνηση ενδεχόμενων προβλημάτων & δυσκολιών ως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες των Κέντρων Κοινότητας	
10	Έρευνα στις Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης της Περιφέρειας Αττικής	i.Συλλογή πληροφοριών και στοιχείων για σειρά θεμάτων που σχετίζονται με την οργάνωση και λειτουργία των ΣΥΔ, ii.Εκτίμηση βαθμού ικανοποίησης από τις παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους ωφελούμενους των ΣΥΔ, iii.Εντοπισμός προβλημάτων και δυσλειτουργιών, iv.Διατύπωση προτάσεων βελτίωσης της λειτουργίας της Δομής και v.Ανάδειξη αναγκών νέων υπηρεσιών	✓

Πηγή: Social Network Αττική & ίδια επεξεργασία

Πίνακας 8: Συνοπτική αποτύπωση του ποιοτικού στόχου των δευτερογενών ερευνών της Δομής «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ», που έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020 και διερεύνηση της επίτευξής τους.

A/A	ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑ	ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ
1	Ετήσια αναφορά συγκέντρωσης ανέργων & ωφελούμενων ΕΕΕ ανά ΠΕ & Δήμο (χαρτογραφική απεικόνιση επεξεργαζόμενων δεδομένων ανεργίας από τον ΟΑΕΔ και ΕΕΕ από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων)	Συγκέντρωση ανέργων και κατανομή ωφελούμενοι ΕΕΕ ανά ΠΕ και Δήμο της Περιφέρειας Αττικής για το διάστημα: -Ιούνιος 2020 - Ιούνιος 2021 -Δεκέμβριος 2021 - Δεκέμβριος 2022 -Δεκέμβριος 2022 - Δεκέμβριος 2023	✓
2	Αναφορά συγκέντρωσης ανέργων και ωφελούμενων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ), ανά Περιφερειακή Ενότητα & Δήμο, της Περιφέρειας Αττικής	Συγκέντρωση ανέργων και κατανομή ωφελούμενοι ΕΕΕ ανά ΠΕ και Δήμο της Περιφέρειας Αττικής για το έτος 2020 και του μήνες Ιανουάριο, Ιούνιο και Δεκέμβριο	✓

A/A	ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑ	ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ
3	Έρευνα Εισοδήματος & Συνθηκών Διαβίωσης στην Περιφέρεια Αττικής	Αποτύπωση και καταγραφή συνθηκών διαβίωσης, κατανομής του εισοδήματος, φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού στην Περιφέρεια Αττικής.	✓
4	Τεχνική έκθεση για τη μακροχρόνια φροντίδα	Παρουσίαση, παρατήρηση και διερεύνηση δομών μακροχρόνιας φροντίδας στην Περιφέρεια Αττικής	✓
5	Ετήσιες Εκθέσεις Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής Περιφέρειας Αττικής ετών 2018-2022	Περιγραφή θεσμικών φορέων που συμβάλλουν κατά το σχεδιασμό, την υλοποίηση, τον έλεγχο κι αξιολόγηση κι εν τέλει τη χρηματοδότηση περιφερειακών κοινωνικών πολιτικών κατά τα έτη 2019, 2019, 2020, 2021 και 2022.	✓

Πηγή: Social Network Αττική & ίδια επεξεργασία

Πίνακας 9: Συνοπτική αποτύπωση του ποιοτικού στόχου των δράσεων κοινωνικού περιεχομένου και των δράσεων εκπαίδευσης/ κατάρτισης της Δομής «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ», που έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020 και διερεύνηση της επίτευξής τους.

A/A	ΔΡΑΣΗ	ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΥ	ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ
ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ				
1	Στελέχωση Κοινωνικού Φαρμακείου Δήμου Ραφήνας – Πικερμίου	Στελέχωση του κοινωνικού φαρμακείου του Δήμου Ραφήνας – Πικερμίου	Άτομα που βιώνουν συνθήκες ακραίας φτώχειας και αδυνατούν να καλύψουν τις βασικές ανάγκες διαβίωσης τους	✓
2	Λειτουργία της Δομής Πυρόπληκτοι στο Μάτι Αττικής (σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης - ΕΚΚΑ)	Στήριξη των πυρόπληκτων στην περιοχή Μάτι Αττικής.	Γενικός πληθυσμός - Πυρόπληκτοι	✓
3	Street Work σε θύλακες φτώχειας – συγκέντρωσης περιθωριοποιημένων ομάδων	Στήριξη και προστασία ευάλωτων και ειδικών κοινωνικών ομάδων που διαβιούν στο όριο ή κάτω από το όριο φτώχειας στην Αθήνα και στην ευρύτερη περιοχή του νοτίου τομέα Αθηνών	Ουσιοεξαρτώμενοι και θύματα trafficking	✓

Α/Α	ΔΡΑΣΗ	ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΥ	ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ
4	Αποτίμηση της επίδρασης των μέτρων της κοινωνικής αποστασιοποίησης στη διάρκεια της πανδημίας covid-19 στους χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών (ΧΕΝ)	Συμβολή στη διάγνωση της κατάστασης των ΧΕΝ στην ευρύτερη περιοχή των Αθηνών	Ουσιοεξαρτώμενοι	✓
5	Δράσεις πολιτισμού σε παιδιά που διαβιούν σε ιδρύματα, κλειστές δομές μακροχρόνιας φροντίδας, υγειονομικές μονάδες, ειδικά σχολεία	Διεξαγωγή 20 δωρεάν θεατρικών παραστάσεων για παιδιά μέλη ευάλωτων ή/και ειδικών ομάδων του πληθυσμού που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού	Παιδιά που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού	✓
6	Αθλητισμός (ομαδικό άθλημα μπάσκετ) για παιδιά και νέους στο Φάσμα της Διαταραχής του Αυτισμού (ASD – Autism Spectrum Disorder)	i.Ένταξη παιδιών και νέων, με έμφαση σε μέλη οικογενειών ευάλωτων και ειδικών ομάδων πληθυσμού με αυτισμό, σε πρόγραμμα ομαδικού αθλητισμού, ii.Βελτίωση της φυσικής κατάστασης των ωφελούμενων και κατ' επέκταση της υγείας τους, iii.Κοινωνικοποίηση των ωφελούμενων (διασκέδαση, συναναστροφή με συνομήλικους, απόκτηση φίλων) iv.Κοινωνική, συναισθηματική και γνωστική τους ανάπτυξη των ωφελούμενων και v. Άρση του κοινωνικού αποκλεισμού των ωφελούμενων	Άτομα με αναπηρία/ ίες, παιδιά	✓
7	Πιλοτικό πρόγραμμα πρόληψης και προ-συμπτωματικού ελέγχου -ΚΕΠ ΥΓΕΙΑΣ	Η δράση να αποτελέσει για τον κάθε ΟΤΑ Α΄ Βαθμού (Δήμο) τον κεντρικό θεσμό συντονισμού των δράσεων πρόληψης για την υγεία.	Γενικός πληθυσμός και Ευάλωτες και Ειδικές ομάδες πληθυσμού	✓
8	Καταπολέμηση της μοναξιάς και της κοινωνικής απομόνωσης στην Τρίτη Ηλικία	i.Ανάδειξη των αναγκών και των προβλημάτων της Τρίτης Ηλικίας, ii.Ευαισθητοποίηση του κοινού, των εμπλεκόμενων φορέων και της τοπικής αυτοδιοίκησης και	Ηλικιωμένοι	✓

Α/Α	ΔΡΑΣΗ	ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΥ	ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ
		iii.Καταπολέμηση της μοναξιάς και της κοινωνικής απομόνωσης των ηλικιωμένων ατόμων.		
ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ & ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ				
1	Υποστήριξη ευάλωτων ηλικιωμένων με πιλοτική εφαρμογή και εκπαίδευση στην χρήση TABLET	i.Αντιμετώπιση των προβλημάτων ηλικιωμένων που διαβιούν μόνοι τους, ii.Αποκατάσταση της αξιοπρεπούς διαβίωσης ευάλωτων ομάδων και iii.Εκπαίδευση ηλικιωμένων στη χρήση απλοποιημένης εφαρμογής (σε tablet) για την κάλυψη βασικών αναγκών δίχως άσκοπη μετακίνηση εκτός οικίας.	Ηλικιωμένοι	✓
2	Πιλοτικό πρόγραμμα εξ αποστάσεως κατάρτισης στον τομέα της προαγωγής και αγωγής υγείας στην κοινότητα	Κατάρτιση των ανωτέρω στελεχών στο σχεδιασμό, υλοποίηση και αξιολόγηση προγραμμάτων Προαγωγής και Αγωγής Υγείας στην κοινότητα	Επαγγελματίες υγείας των υπηρεσιών και δομών των Δήμων της Περιφέρειας Αττικής	✓
3	Φιλοσοφική διαχείριση στρες	Διαχείριση στρες με στοιχεία φιλοσοφίας και νευροεπιστημών	Στελέχη των διακοσίων σαράντα (240) συγχρηματοδοτούμενων κοινωνικών δομών του Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020»	✓
4	Πιλοτικό πρόγραμμα εξ αποστάσεως κατάρτισης στον τομέα της αντιμετώπισης της εμπορίας ανθρώπων	Ενημέρωση, εκπαίδευση και ανάπτυξη κριτικών ικανοτήτων εκπαιδευόμενων για τον εντοπισμό ενδείξεων που βοηθούν στην αναγνώριση πιθανών θυμάτων εμπορίας ανθρώπων	Τα στελέχη, τους υπαλλήλους και επαγγελματίες των αρμόδιων Διευθύνσεων της Περιφέρειας Αττικής, των Δήμων, των κοινωνικών δομών (που συγχρηματοδοτούνται από πόρους του ΕΚΤ του Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020	✓

Πηγή: Social Network Αττική & ίδια επεξεργασία

Η Δομή Υποστήριξης Δράσεων Κοινωνικής Συνοχής και Αναπτυξιακής Παρέμβασης «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» μετά τη δημιουργία Γεωχωρικών Πληροφοριακών Συστημάτων συνέχισε την επικαιροποίηση των Ανοιχτών Δεδομένων και του συστήματος Γεωχωρικής Απεικόνισης των Κοινωνικών Δομών σε τακτά χρονικά διαστήματα κατά την ΠΠ 2014-2020. Σκοπός της Δομής για την υλοποίηση της συγκεκριμένης ενέργειας ήταν η άμεση ενημέρωση των

πολιτών σχετικά με οργανωμένες κοινωνικές δομές και τις παρεχόμενες, από τους φορείς, υπηρεσίες στην Περιφέρεια Αττικής. Το «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» εξακολουθεί να επικαιροποιεί τα Ανοιχτά Δεδομένα για περαιτέρω έρευνα προς όλες και όλους τους ενδιαφερόμενους.

4.5.Αποδοτικότητα

Η αποδοτικότητα της Πράξης «Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης – SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» που έχει υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020 αφορά την αξιολόγηση της σχέσης μεταξύ των διαθέσιμων πόρων και των αποτελεσμάτων της Πράξης. Διερευνάται η μετατροπή των πόρων σε εκροές/αποτελέσματα, η ύπαρξη αποκλίσεων από τον αρχικό προγραμματισμό και οι παράγοντες που συνέβαλαν στην αποδοτική ή μη εφαρμογή. Ο παρακάτω Πίνακας παρέχει πληροφορίες για την Πράξη.

Πίνακας 10: Πληροφορίες για την Πράξη «Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης – SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» που έχει υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ		ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΦΟΡΕΑΣ (ΚΥΡΙΟΣ)		ΕΡΓΟ			ΚΩΔΙΚΟΣ	
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΔ (€)	Ε.Π.	ΑΞΟΝΑ
ΑΤΤ064	Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης	2011609	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	5017272	Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης Social Network Αττική	3.000.000,00	9iv	09

Πηγή: «ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 01-01-2020 έως 31-12-2020» & Ιδία επεξεργασία

Ο Πίνακας που ακολουθεί απεικονίζει τον Π/Υ (σε €), την ομάδα στόχου, τον αριθμό-στόχο των ωφελούμενων και τους ωφελούμενους των Δράσεων της Δομής «SOCIAL NETWORK

ΑΤΤΙΚΗ», που έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020. Οι 8 πρώτες Δράσεις έχουν κοινωνικό περιεχόμενο, ενώ οι ακόλουθες 4 αφορούν εκπαίδευση ή/ και κατάρτιση. Αναφορικά με την αναλογία «Κόστους – Ωφελομένων» προκύπτει πως οι Δράσεις παρουσιάζουν ποικιλία στις σχέσεις μεταξύ του Π/Υ και του αριθμού ωφελομένων, γεγονός που υποδηλώνει διαφοροποιημένη αποδοτικότητα ανάλογα με τη φύση και το εύρος κάθε παρέμβασης. Ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής Δράσεις, στις οποίες επισημαίνονται οι διαφορές τους:

- ♦ Η «Λειτουργία της Δομής Πυρόπληκτοι στο Μάτι Αττικής» (60.000 €) εξυπηρέτησε 4.000 άτομα, δείχνοντας υψηλή αποδοτικότητα (15 € ανά ωφελούμενο).
- ♦ Το «Πιλοτικό πρόγραμμα πρόληψης και προ-συμπτωματικού ελέγχου -ΚΕΠ ΥΓΕΙΑΣ» (75.000 € για 10.000 άτομα) εμφανίζει επίσης θετική αναλογία (7,5 € ανά άτομο), εδραιώνοντας το πρόγραμμα ως ιδιαίτερα αποδοτικό.
- ♦ Το «Αθλητισμός (ομαδικό άθλημα μπάσκετ) για παιδιά και νέους στο Φάσμα της Διαταραχής του Αυτισμού (ASD – Autism Spectrum Disorder)» (37.200 € για 35 άτομα), το κόστος ανά ωφελούμενο είναι αυξημένο (~1.063 €), αλλά δικαιολογείται από την εξειδικευμένη φύση της παρέμβασης και τις απαιτήσεις εξατομικευμένης υποστήριξης.

Στο σύνολο των δράσεων δεν παρατηρούνται σαφείς αποκλίσεις ανάμεσα στον αριθμό-στόχο ωφελομένων και στους τελικά εξυπηρετηθέντες. Το εν λόγω φανερώνει ακρίβεια στην καταγραφή ποσοτικών στόχων και αποτελεσμάτων, καθώς και τήρηση του προγραμματισμού (λ.χ. η «Υποστήριξη ευάλωτων ηλικιωμένων με πιλοτική εφαρμογή και εκπαίδευση στην χρήση TABLET» είχε στόχο 60 άτομα και ακριβώς τόσα εξυπηρετήσε).

Πίνακας 11: Παρουσίαση του Προϋπολογισμού, της ομάδας στόχου, του αριθμού-στόχου των ωφελομένων και των ωφελομένων των Δράσεων της Δομής «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ», που έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020.

Α/Α	ΔΡΑΣΗ	Π/Υ (€)	ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ - ΣΤΟΧΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ
ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ					
1	Στελέχωση Κοινωνικού Φαρμακείου Δήμου Ραφήνας – Πικερμίου	15.000,00	Άτομα που βιώνουν συνθήκες ακραίας φτώχειας και αδυνατούν να καλύψουν τις βασικές ανάγκες διαβίωσης τους		160 ωφελούμενοι
2	Λειτουργία της Δομής Πυρόπληκτοι στο Μάτι Αττικής (σε συνεργασία με το Εθνικό	60.000,00	Γενικός πληθυσμός		4.000 μοναδικοί ωφελούμενοι

Α/Α	ΔΡΑΣΗ	Π/Υ (€)	ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ - ΣΤΟΧΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ
	Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης - ΕΚΚΑ)				
3	Street Work σε θύλακες φτώχειας – συγκέντρωσης περιθωριοποιημένων ομάδων	20.000,00	Ουσιοεξαρτώμενοι και θύματα trafficking		2.138 άτομα (άστεγοι, ουσιοεξαρτώμενοι και θύματα trafficking
4	Αποτίμηση της επίδρασης των μέτρων της κοινωνικής αποστασιοποίησης στη διάρκεια της πανδημίας covid- 19 στους χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών (ΧΕΝ)	20.000,00	Ουσιοεξαρτώμενοι		300 ουσιοεξαρτώμενοι
5	Δράσεις πολιτισμού σε παιδιά που διαβιούν σε ιδρύματα, κλειστές δομές μακροχρόνιας φροντίδας, υγειονομικές μονάδες, ειδικά σχολεία	20.000,00	Παιδιά που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού	Παιδιά – μέλη ευάλωτων ομάδων από 20 Δημόσιους Φορείς	120 παιδιά – μέλη ευάλωτων ομάδων
6	Αθλητισμός (ομαδικό άθλημα μπάσκετ) για παιδιά και νέους στο Φάσμα της Διαταραχής του Αυτισμού (ASD – Autism Spectrum Disorder)	37.200,00	Άτομα με αναπηρία/ ίες, παιδιά	Από 30 έως 40 ωφελοούμενοι – παιδιά και νέοι στο φάσμα του αυτισμού, που πληρούν τα εισοδηματικά και κοινωνικά κριτήρια	35 ωφελοούμενοι – παιδιά και νέοι στο φάσμα του αυτισμού
7	Πιλοτικό πρόγραμμα πρόληψης και προ-συμπτωματικού ελέγχου -ΚΕΠ ΥΓΕΙΑΣ	75.000,00	Γενικός πληθυσμός και Ευάλωτες και Ειδικές ομάδες πληθυσμού		10.000 άτομα έως σήμερα
8	Καταπολέμηση της μοναξιάς και της κοινωνικής απομόνωσης στην Τρίτη Ηλικία	30.000,00	Ηλικιωμένοι		91 άτομα Τρίτης Ηλικίας
ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ & ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ					
1	Υποστήριξη ευάλωτων ηλικιωμένων με πιλοτική εφαρμογή και εκπαίδευση στην χρήση TABLET	23.808,00	Ηλικιωμένοι	60 ωφελοούμενοι – ευάλωτοι ηλικιωμένοι (κατ' ελάχιστον)	60 πολίτες ηλικίας 65 και άνω

Α/Α	ΔΡΑΣΗ	Π/Υ (€)	ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ - ΣΤΟΧΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ
2	Πιλοτικό πρόγραμμα εξ αποστάσεως κατάρτισης στον τομέα της προαγωγής και αγωγής υγείας στην κοινότητα	20.000,00	Επαγγελματίες υγείας των υπηρεσιών και δομών των Δήμων της Περιφέρειας Αττικής	200 (μέγιστο) στελέχη, επαγγελματίες υγείας των υπηρεσιών και δομών των Δήμων της Περιφέρειας Αττικής	61 στελέχη, επαγγελματίες υγείας των υπηρεσιών και δομών των Δήμων της Περιφέρειας Αττικής
3	Φιλοσοφική διαχείριση στρες	30.000,00	Στελέχη των διακοσίων σαράντα (240) συγχρηματοδοτούμενων κοινωνικών δομών του Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020»	120 στελέχη των διακοσίων σαράντα (240) επιλεγμένων συγχρηματοδοτούμενων κοινωνικών δομών του Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020»	120 στελέχη των διακοσίων σαράντα (240) επιλεγμένων συγχρηματοδοτούμενων κοινωνικών δομών του Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020»
4	Πιλοτικό πρόγραμμα εξ αποστάσεως κατάρτισης στον τομέα της αντιμετώπισης της εμπορίας ανθρώπων	24.800,00	Τα στελέχη, τους υπαλλήλους και επαγγελματίες των αρμόδιων Διευθύνσεων της Περιφέρειας Αττικής, των Δήμων, των κοινωνικών δομών (που συγχρηματοδοτούνται από πόρους του ΕΚΤ του Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020	200 (μέγιστο) ωφελοούμενοι στελέχη των αρμόδιων Διευθύνσεων της Περιφέρειας Αττικής, των Δήμων, των κοινωνικών δομών (που συγχρηματοδοτούνται από πόρους του ΕΚΤ του Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020	200 ωφελοούμενοι στελέχη των αρμόδιων Διευθύνσεων της Περιφέρειας Αττικής, των Δήμων, των κοινωνικών δομών (που συγχρηματοδοτούνται από πόρους του ΕΚΤ του Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020

Πηγή: Social Network Αττική & ίδια επεξεργασία

Η αποδοτικότητα των προαναφερθέντων Δράσεων επηρεάστηκε θετικά από ποικίλους παράγοντες. Ειδικότερα, καθοριστικό ρόλο διαδραμάτισαν τα ακόλουθα:

- ♦ Στοχευμένη επιλογή δράσεων σε τομείς με αυξημένο κοινωνικό αποτύπωμα (π.χ. COVID-19, μοναξιά στην Τρίτη Ηλικία, trafficking).
- ♦ Πολυτομεακή συνεργασία (π.χ. Δήμοι, ΕΚΚΑ, δομές ΕΚΤ), που επέτρεψε οικονομίες κλίμακας.
- ♦ Πιλοτική φύση πολλών δράσεων, η οποία επιτρέπει τον έλεγχο κόστους και την προσαρμογή στις ανάγκες των ομάδων-στόχου.

Υπογραμμίζεται κατά την ΠΠ 2014-2020 η Δομή «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» εκπόνησε και δράσεις με αυξημένες λειτουργικές ανάγκες (λ.χ. «Street Work σε θύλακες φτώχειας – συγκέντρωσης περιθωριοποιημένων ομάδων» και «Αθλητισμός (ομαδικό άθλημα μπάσκετ) για παιδιά και νέους στο Φάσμα της Διαταραχής του Αυτισμού (ASD – Autism Spectrum Disorder)»), χωρίς αυτό να πλήττει την αποδοτικότητα. Αυτού του είδους οι Δράσεις διαθέτουν αναμενόμενα υψηλότερο κόστος ανά άτομο, καθώς προσφέρουν ποιοτικά, εξειδικευμένα αποτελέσματα.

4.6. Προστιθέμενη Αξία

Το «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» έχει συμβάλει σημαντικά στην ενίσχυση και εξέλιξη υφιστάμενων Πολιτικών, Στρατηγικών και Δράσεων, δημιουργώντας προστιθέμενη αξία τόσο σε περιφερειακό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Η αξία αυτή προκύπτει μέσα από τις ακόλουθες συνιστώσες:

- ♦ Συμβολή στη χάραξη πολιτικών και στρατηγικών σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο:
Η δομή συμμετείχε ενεργά στη στήριξη της Ομάδας Χάραξης Πολιτικής του ΠεΠ Αττικής για το ΕΣΠΑ 2021-2027, ειδικά στον Στόχο Πολιτικής 4 «Μια πιο Κοινωνική Ευρώπη». Σε αυτό το πλαίσιο, προχώρησε στη χαρτογράφηση των κοινωνικών δομών και υπηρεσιών κοινωνικής συνοχής, με αναφορά στο πολιτικό πλαίσιο τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και εθνικών στρατηγικών.
- ♦ Βελτίωση της αποτελεσματικότητας κοινωνικών παρεμβάσεων, μέσω καινοτόμων δράσεων:
Η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κοινωνικών παρεμβάσεων επιτυγχάνεται μέσα από τη σχεδίαση και εφαρμογή καινοτόμων δράσεων του Social Network, που απαντούν άμεσα στις ανάγκες ευάλωτων ομάδων. Με τη χρήση πιλοτικών δράσεων, ψηφιακών εργαλείων και διεπιστημονικών συνεργειών, ενισχύεται η προσβασιμότητα, η στοχευμένη υποστήριξη και η βιωσιμότητα των λύσεων σε τοπικό επίπεδο.
- ♦ Ανάπτυξη εργαλείων που υποστηρίζουν τη διακυβέρνηση και την κοινωνική ένταξη:
Η εισαγωγή γεωχωρικών πληροφοριακών συστημάτων για την καταγραφή κοινωνικών και υγειονομικών δομών βελτιώνει τη διαχείριση δεδομένων και την πρόσβαση των πολιτών σε σχετικές υπηρεσίες, συμβάλλοντας στον εκσυγχρονισμό των μηχανισμών κοινωνικής προστασίας.

Το «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» έχει αποδείξει ότι αποτελεί σημαντικό παράγοντα στην προσθήκη αξίας στις υφιστάμενες στρατηγικές κοινωνικής συνοχής. Μέσω της καινοτομίας, του εκσυγχρονισμού της διακυβέρνησης και της ανάπτυξης στοχευμένων παρεμβάσεων, έχει συμβάλει στη βελτίωση των κοινωνικών πολιτικών στην Αττική ~~και στην Ελλάδα γενικότερα~~. Η αξία που έχει δημιουργηθεί δεν περιορίζεται μόνο στο άμεσο κοινωνικό αποτύπωμα των

δράσεων αλλά επεκτείνεται στη διαμόρφωση πιο αποτελεσματικών και βιώσιμων κοινωνικών πολιτικών, ευθυγραμμισμένων με τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κατωτέρω παρουσιάζεται η προστιθέμενη αξία της κάθε δράσης που διεξήγαγε η Δομή «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» στο διάστημα 2014-2020. Υπογραμμίζεται πως στο πλαίσιο όλων των δράσεων δημιουργήθηκαν **πρότυπα-μοντέλα παρεμβάσεων**, που μπορούν να εφαρμοστούν πιλοτικά και να επεκταθούν.

Δράσεις Κοινωνικού Περιεχομένου:

1. **Στελέχωση Κοινωνικού Φαρμακείου Δήμου Ραφήνας – Πικερμίου:** Υποστήριξη σε περιόδους κρίσης και έκτακτης ανάγκης.
2. **Λειτουργία της Δομής Πυρόπληκτοι στο Μάτι Αττικής (σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης - ΕΚΚΑ):** Υποστήριξη σε περιόδους κρίσης και έκτακτης ανάγκης.
3. **Street Work σε θύλακες φτώχειας – συγκέντρωσης περιθωριοποιημένων ομάδων:** Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων για πληθυσμιακές ομάδες που αντιμετωπίζουν κοινωνικό αποκλεισμό.
4. **Αποτίμηση της επίδρασης των μέτρων της κοινωνικής αποστασιοποίησης στη διάρκεια της πανδημίας covid-19 στους χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών (ΧΕΝ):** Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων για πληθυσμιακές ομάδες που αντιμετωπίζουν κοινωνικό αποκλεισμό.
5. **Δράσεις πολιτισμού σε παιδιά που διαβιούν σε ιδρύματα, κλειστές δομές μακροχρόνιας φροντίδας, υγειονομικές μονάδες, ειδικά σχολεία:** Προώθηση της πολιτιστικής και σωματικής ανάπτυξης παιδιών και νέων σε ευάλωτες συνθήκες.
6. **Αθλητισμός (ομαδικό άθλημα μπάσκετ) για παιδιά και νέους στο Φάσμα της Διαταραχής του Αυτισμού (ASD – Autism Spectrum Disorder):** Προώθηση της πολιτιστικής και σωματικής ανάπτυξης παιδιών και νέων σε ευάλωτες συνθήκες.
7. **Πιλοτικό πρόγραμμα πρόληψης και προ-συμπτωματικού ελέγχου - ΚΕΠ ΥΓΕΙΑΣ:** Ανάδειξη της σημασίας της πρόληψης στην υγεία και της έγκαιρης παρέμβασης.
8. **Καταπολέμηση της μοναξιάς και της κοινωνικής απομόνωσης στην Τρίτη Ηλικία:** Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων για πληθυσμιακές ομάδες που αντιμετωπίζουν κοινωνικό αποκλεισμό.

Δράσεις Εκπαίδευσης & Κατάρτισης:

1. **Υποστήριξη ευάλωτων ηλικιωμένων με πιλοτική εφαρμογή και εκπαίδευση στην χρήση TABLET:** Ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων και ενίσχυση της αυτονομίας ηλικιωμένων, μέσω της χρήσης της τεχνολογίας.

2. **Πιλοτικό πρόγραμμα εξ αποστάσεως κατάρτισης στον τομέα της προαγωγής και αγωγής υγείας στην κοινότητα:** Εξοικείωση επαγγελματιών με σύγχρονες μεθόδους αγωγής υγείας.
3. **Φιλοσοφική διαχείριση στρες:** Ενίσχυση ψυχοκοινωνικής ανθεκτικότητας μέσω φιλοσοφικής προσέγγισης στο άγχος.
4. **Πιλοτικό πρόγραμμα εξ αποστάσεως κατάρτισης στον τομέα της αντιμετώπισης της εμπορίας ανθρώπων:** Εξοικείωση και διαχείριση κοινωνικών φαινομένων.

Έρευνες:

-Πρωτογενείς Έρευνες:

1. **Κέντρα Κοινότητας:** Ανάδειξη καλών πρακτικών και αναγκών στο πεδίο.
2. **Έρευνα στις Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων:** Ανάδειξη καλών πρακτικών και αναγκών στο πεδίο.
3. **Έρευνα για τη δράση των πιστοποιημένων φορέων στην Περιφέρεια Αττικής:** Παρακολούθηση της λειτουργίας κοινωνικών δομών και αποτύπωση του κοινωνικού αποτυπώματος τους
4. **Έρευνα για την αξιολόγηση των συγχρηματοδοτούμενων δομών στην Περιφέρεια Αττικής:** Ανάδειξη καλών πρακτικών και αναγκών στο πεδίο.
5. **Επικαιροποίηση έρευνας στα στελέχη των Κέντρων Κοινότητας:** Ανάδειξη καλών πρακτικών και αναγκών στο πεδίο.
6. **Έρευνα στα στελέχη των παραρτημάτων Ρομά στην Περιφέρεια Αττικής:** Ανάδειξη καλών πρακτικών και αναγκών στο πεδίο.
7. **Έρευνα στους εργαζομένους του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» στην Περιφέρεια Αττικής:** Ανάδειξη καλών πρακτικών και αναγκών στο πεδίο.
8. **Έρευνα χαρτογράφησης του τομέα Κ.Α.Λ.Ο. στην Περιφέρεια Αττικής:** Ανάδειξη καλών πρακτικών και αναγκών στο πεδίο.
9. **Έρευνα στα Κέντρα Ένταξης Μεταναστών:** Ανάδειξη καλών πρακτικών και αναγκών στο πεδίο.
10. **Έρευνα στις Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης της Περιφέρειας Αττικής:** Ανάδειξη καλών πρακτικών και αναγκών στο πεδίο.

-Δευτερογενείς Έρευνες:

1. **Ετήσια αναφορά συγκέντρωσης ανέργων & ωφελούμενων ΕΕΕ ανά ΠΕ & Δήμο (χαρτογραφική απεικόνιση επεξεργαζόμενων δεδομένων ανεργίας από τον ΟΑΕΔ και ΕΕΕ από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων):** Στρατηγική χαρτογράφηση ανέργων και ωφελούμενων ΕΕΕ.

2. Αναφορά συγκέντρωσης ανέργων και ωφελούμενων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ), ανά Περιφερειακή Ενότητα & Δήμο, της Περιφέρειας Αττικής: Στρατηγική χαρτογράφηση ανέργων και ωφελούμενων ΕΕΕ
3. Έρευνα Εισοδήματος & Συνθηκών Διαβίωσης στην Περιφέρεια Αττικής: Στρατηγική χαρτογράφηση του εισοδήματος και των συνθηκών διαβίωσης.
4. Τεχνική έκθεση για τη μακροχρόνια φροντίδα: Στρατηγική χαρτογράφηση μακροχρόνιας φτώχειας.
5. Ετήσιες Εκθέσεις Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής Περιφέρειας Αττικής ετών 2018-2022 (σε συνεργασία με το Περιφερειακό Παρατηρητήριο για την Κοινωνική Ένταξη της Περιφέρειας Αττικής): Υποστήριξη του σχεδιασμού κοινωνικών πολιτικών, βάσει αξιόπιστων δεδομένων

Γεωχωρικά Πληροφοριακά Συστήματα και Ανοιχτά Δεδομένα προς τους πολίτες:

1. Σύστημα Γεωχωρικής απεικόνισης κοινωνικών δομών: Διευκόλυνση της προσβασιμότητας των πολιτών σε κοινωνικές δομές μέσω χαρτογράφησης.
2. Γεωγραφική Καταχώρηση Κοινωνικών Δομών Περιφέρειας Αττικής: Βελτίωση του στρατηγικού σχεδιασμού με γεωαναφορικά στοιχεία για την κοινωνική ένταξη και δυνατότητα για συνδυαστική χρήση δεδομένων σε ερευνητικά και πολιτικά εργαλεία σχεδιασμού.
3. **Open Data / Social Network:** Ενίσχυση της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της συμμετοχικότητας.

5. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ

5.1 Συμπεράσματα Αξιολόγησης

Η Πράξη «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ», που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική» 2014–2020, αποτελεί μια ολοκληρωμένη και πολύπλευρη παρέμβαση για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, την καταπολέμηση της φτώχειας και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής στην Περιφέρεια Αττικής. Μέσα από τις τέσσερις βασικές κατηγορίες δράσεων (Δράσεις Κοινωνικού Περιεχομένου, Δράσεις Εκπαίδευσης & Κατάρτισης, Έρευνες: Πρωτογενείς και Δευτερογενείς και Γεωχωρικά Πληροφορικά Συστήματα - Ανοιχτά Δεδομένα) αναπτύχθηκαν καινοτόμες προσεγγίσεις που ανταποκρίθηκαν σε πραγματικές ανάγκες.

Η Δομή πέτυχε να συνδυάσει τον σχεδιασμό κοινωνικής πολιτικής με τεκμηριωμένα δεδομένα και σύγχρονες μορφές παρέμβασης. Οι δράσεις κοινωνικού χαρακτήρα στόχευσαν αποτελεσματικά σε ευάλωτες ομάδες, με κύριο άξονα την αντιμετώπιση των κοινωνικών ανισοτήτων και την ενίσχυση της ένταξης των ατόμων που ζουν στο περιθώριο (ηλικιωμένοι, άτομα με αναπηρία) μέσα από την παροχή υπηρεσιών όπως η συμβουλευτική, η ενίσχυση κοινωνικών δεξιοτήτων, η κατάρτιση κλπ.

Οι εκπαιδευτικές παρεμβάσεις ενίσχυσαν την ικανότητα των ωφελούμενων να ανταποκριθούν σε σύγχρονες προκλήσεις. Μέσα από τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης ενισχύθηκε η αυτοπεποίθησή τους καθώς επίσης και η δικτύωση ωφελούμενων διαφορετικών φορέων που συμμετείχαν σε αυτά.

Οι πρωτογενείς και δευτερογενείς έρευνες παρείχαν ένα σταθερό υπόβαθρο για την διαπίστωση αδυναμιών και προβλημάτων ώστε να υλοποιηθούν σε δεύτερο χρόνο στοχευμένες δράσεις και να αποτυπωθούν οι πραγματικές ανάγκες. Στην περίπτωση επεξεργασίας δευτερογενών δεδομένων έγινε στατιστική ανάλυση και σύμφωνα με τα εξαγόμενα αποτελέσματα επιλέχθηκε ένα συναφές φάσμα δράσεων, ώστε στοχευμένα να καλυφθούν συγκεκριμένες ανάγκες του πληθυσμού της Περιφέρειας Αττικής.

Τα γεωχωρικά πληροφοριακά συστήματα και τα ανοιχτά δεδομένα ενίσχυσαν τη διαφάνεια, την προσβασιμότητα και την συνεργασία.

Η Πράξη χαρακτηρίστηκε από υψηλή στρατηγική **συνάφεια** με τους στόχους του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου για την Κοινωνική Ένταξη (ΕΣΚΕ), της Περιφερειακής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης της Αττικής (ΠεΣΚΕ) και του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική»

τόσο για την περίοδο 2014–2020 όσο και για την 2021–2027 (Ειδικό Στόχο 4.ια της Προτεραιότητας 4B). Η Δομή ανταποκρίθηκε με σαφήνεια στις προτεραιότητες για ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης στις κοινωνικές υπηρεσίες, στην στοχευμένη υποστήριξη ευάλωτων ομάδων (ΑμεΑ, άστεγοι, ηλικιωμένοι, ουσιοεξαρτώμενοι) και στην ανάπτυξη νέων εργαλείων όπως τα Γεωχωρικά Πληροφοριακά Συστήματα και η αξιοποίηση Ανοιχτών Δεδομένων. Πρόσθετα, η υλοποίηση δράσεων για την αντιμετώπιση κοινωνικών αναγκών, ακόμα και έκτακτων (π.χ. Μάτι, COVID-19), επιβεβαιώνει τη λειτουργική και πολιτική συνάφεια της Πράξης με το σύνολο του κοινωνικού πλαισίου παρέμβασης. Επίσης, η παροχή υπηρεσιών στήριξης και φροντίδας σε ευάλωτες ομάδες, οι παρεμβάσεις ενδυνάμωσης και κατάρτισης και η διασύνδεση με λοιπούς φορείς ενισχύσαν την συνάφεια της Δομής με τις Εθνικές και Περιφερειακές στρατηγικές κοινωνικής ένταξης.

Η Δομή παρουσίασε υψηλή εσωτερική και εξωτερική **συνοχή**, με συνέργειες μεταξύ των τεσσάρων βασικών τομέων δράσης (Κοινωνικές Δράσεις, Δράσεις Εκπαίδευσης & Κατάρτισης, Έρευνα, Γεωχωρικά Πληροφοριακά Συστήματα & Ανοιχτά Δεδομένα). Οι παρεμβάσεις σχεδιάστηκαν με βάση τεκμηριωμένες κοινωνικές ανάγκες, αξιοποιώντας έρευνες και ανοιχτά δεδομένα. Η εσωτερική συνοχή της Δομής βασίστηκε στην οργανική διασύνδεση των τεσσάρων βασικών τομέων δράσης, οι οποίοι δεν λειτούργησαν απομονωμένα αλλά ως συμπληρωματικά στοιχεία ενός ενιαίου συστήματος παρέμβασης. Πιο συγκεκριμένα, οι δράσεις κοινωνικού περιεχομένου προσέφεραν άμεση υποστήριξη στους ωφελούμενους, οι δράσεις εκπαίδευσης και κατάρτισης βοήθησαν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων με άμεσο θετικό συνεπακόλουθο την κοινωνική τους ένταξη. Επιπλέον, οι έρευνες που πραγματοποιήθηκαν αποτύπωσαν ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα για τις ανάγκες των ωφελούμενων. Η εξωτερική συνοχή της Πράξης ενισχύθηκε από τη συνεργασία με σημαντικούς κοινωνικούς φορείς και την διασύνδεση και δικτύωση με αυτούς. Παράλληλα, η λειτουργία της Δομής σε διασύνδεση με το Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης, τις Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων, και άλλους τοπικούς φορείς, ενίσχυσε την οριζόντια συνοχή του κοινωνικού σχεδιασμού στην Αττική.

Η Πράξη αποδείχθηκε **αποτελεσματική** ως προς την επίτευξη των ποσοτικών και ποιοτικών στόχων της. Παρά τις εξωτερικές προκλήσεις (π.χ. COVID-19), σημειώθηκαν σημαντικές επιδόσεις:

1. Υψηλή επίτευξη σε ποιοτικούς δείκτες επιμόρφωσης, έρευνας, εφαρμογής εσωτερικών διαδικασιών.
2. Ουσιαστική υπέρβαση στόχων στον αριθμό ερευνών και συναντήσεων δικτύωσης.
3. Πληθώρα δράσεων κοινωνικής καινοτομίας με πραγματική απήχηση στις ομάδες στόχου.

Η χρήση δεικτών αξιολόγησης και εσωτερικής παρακολούθησης της Πράξης σε ετήσια βάση σε 4 κατηγορίες (Beneficiaries, Internal Processes, Financial, Learning) κατέδειξε οργανωτική ωριμότητα, σταθερότητα στελεχών και ισχυρή λειτουργική απόδοση.

Αναφορικά με την **αποδοτικότητα** της Πράξης, με τους διαθέσιμους πόρους αναπτύχθηκαν στον ερευνητικό τομέα 11 πρωτογενείς και 5 δευτερογενείς έρευνες, ερευνητικά έργα που σχεδιάστηκαν και εκτελέστηκαν από την ίδια τη Δομή για την καταγραφή αναγκών. Η συμμετοχή άνω των 17.000 πολιτών στις δράσεις αποδεικνύει την ευρεία απήχυσή της Πράξης, τη συμμετοχικότητα και την κοινωνική αποδοχή της. Η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου γεωχωρικού συστήματος απεικόνισης κοινωνικών δομών και δεδομένων αντικατοπτρίζει την καινοτομία του έργου, παρέχει εργαλείο διαρκούς αξιοποίησης, εντός και εκτός της Πράξης. Η διοικητική οργάνωση, η ομαλή λειτουργία, η αξιοποίηση επιμορφωτικών εργαλείων και η συνέπεια υλοποίησης δράσεων αποδεικνύουν ότι η Πράξη παρήγαγε μεγάλη κοινωνική απόδοση σε σχέση με το διαθέσιμο κόστος.

Η Πράξη παρήγαγε **προστιθέμενη αξία** τόσο για τους ωφελούμενους όσο και για το οικοσύστημα των κοινωνικών πολιτικών. Πιο συγκεκριμένα:

1. Εισήγαγε νέες μεθόδους προσέγγισης ευάλωτων πληθυσμών μέσα από τις δράσεις που υλοποίησε όπως το Street Work, το οποίο επέτρεψε την προσέγγιση ανθρώπων που διαβιούν ή βρίσκονται στο δρόμο, εντοπίζοντας άμεσα τις ανάγκες τους και δημιουργώντας σχέσεις εμπιστοσύνης. Επίσης, μέσα από τις Δράσεις ενδυνάμωσης στις οποίες οι ωφελούμενοι απέκτησαν πρόσβαση σε εργαλεία και πόρους ενίσχυσαν την αυτονομία και την ενεργή συμμετοχή τους στην κοινωνία.
2. Ενίσχυσε την τεκμηρίωση χάραξης πολιτικής μέσω πρωτογενών και δευτερογενών ερευνών. Οι έρευνες πεδίου ανέδειξαν τις ανάγκες των ευάλωτων ομάδων και ανέπτυξαν προτάσεις πολιτικής. Ενώ, η συστηματική συλλογή δεδομένων υποστήριξε την ανάπτυξη πιο στοχευμένων και αποδοτικών κοινωνικών προγραμμάτων.
3. Δημιούργησε διασυνδέσεις μεταξύ διοίκησης, δήμων, δομών και φορέων της κοινωνίας των πολιτών. Ενίσχυσε τη συνεργασία της τοπικής αυτοδιοίκησης με κεντρικές δομές, βελτιώνοντας τον συντονισμό και την υλοποίηση δράσεων.
4. Παρήγαγε οδηγούς και τεχνικά εργαλεία (όπως ο «Οδηγός Λειτουργίας Κοινωνικών Δομών») για χρήση από το σύνολο του κοινωνικού τομέα. Ανέπτυξε εργαλεία χαρτογράφησης των κοινωνικών δομών, βελτιώνοντας την αποδοτικότητα και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

5.2 Δυσκολίες, Αδυναμίες και Προτάσεις βελτίωσης

Με βάση τις δράσεις του «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020, καθώς και το ρόλο που διαδραματίζει η Δομή στη στήριξη της κοινωνικής ένταξης και συνοχής στην Περιφέρεια Αττικής, εντοπίζονται παράγοντες - δυσκολίες που προέκυψαν κατά την υλοποίησή τους, όπως και αδυναμίες κατά τον σχεδιασμό και υλοποίηση των δράσεων. Ειδικότερα:

- 1. Πολύπλοκος Χαρακτήρας και σύνθετη Ανθρωπογεωγραφία των Ωφελούμενων των Δράσεων:** Πολυάριθμες δράσεις απαιτούσαν την προσαρμογή στην ιδιαιτερότητα των ομάδων στόχου του (λ.χ. τοξικοεξαρτημένα άτομα). Πρόσθετα, όλες οι δράσεις απαιτούσαν εξατομίκευση κατά το σχεδιασμό και την υλοποίησή τους, γεγονός που λειτούργησε ως τροχοπέδη για τον καθολικό/ ή σχεδιασμό/ εφαρμογή τους.
- 2. Περίοδος Υγειονομικής Κρίσης: Ο ιός COVID-19:** Αρκετές δράσεις επηρεάστηκαν από τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης (λ.χ. περιορισμός πρόσβασης σε δομές, μεταβολή στις πρακτικές προσέγγισης των ομάδων και αναστολή ή ψηφιοποίηση δράσεων).
- 3. Πολυεπίπεδος Συντονισμός με Φορείς και ΟΤΑ:** Η ανάγκη διαλειτουργικότητας με ΜΚΟ, Δήμους, κοινωνικές δομές και κρατικούς φορείς (π.χ. Παρατηρητήριο) δημιούργησε προκλήσεις στον συγχρονισμό και την αποδοτική υλοποίηση.
- 4. Διαχείριση Καινοτομιών και Πιλοτικών Δράσεων:** Ο σχεδιασμός και η πιλοτική εφαρμογή προγραμμάτων απαιτούσαν ευελιξία στον σχεδιασμό, καθώς και συνεχή ανατροφοδότηση /αξιολόγηση.
- 5. Πρόσβαση και Χρήση Δεδομένων:** Η συλλογή και ανάλυση δεδομένων (π.χ. στα ΚΕΜ και στις ΣΥΔ) παρουσίαζε προκλήσεις λόγω της έλλειψης οργανωμένων μητρώων, της ανισομέρειας συμμετοχής φορέων στις έρευνες και της αναγκαιότητας χρήσης συνδυασμένων πηγών (ΕΛΣΤΑΤ, Εργάνη, Υπουργεία, Eurostat).

Ανάλυση Αδυναμιών που εντοπίστηκαν κατά τον προγραμματισμό και υλοποίηση των δράσεων της Δομής «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ»:

- 1. Χρηματοδοτική Αποδοτικότητα και Απορρόφηση Πόρων:**
 - ♦ **Αδυναμία:** Η Δομή αντιμετώπισε δυσκολίες στην απορρόφηση των διαθέσιμων κεφαλαίων, με ποσοστό απορρόφησης μόνο 10% έναντι του στόχου $\geq 20\%$. Αυτό υποδηλώνει προβλήματα στον προγραμματισμό ή στην εκτέλεση των δράσεων, πιθανώς λόγω γραφειοκρατικών εμποδίων ή καθυστερήσεων στη διαδικασία χρηματοδότησης.

- ♦ **Συνέπεια:** Περιορισμένη δυνατότητα υλοποίησης προγραμμάτων και μείωση της επίδρασης των δράσεων.

2. Ποσοτική Υποεκπλήρωση Στόχων:

- ♦ **Αδυναμία:** Σε ορισμένες δράσεις, ο αριθμός των ωφελούμενων ήταν χαμηλότερος από τον στόχο (π.χ., στις δράσεις κοινωνικής καινοτομίας, ο στόχος ήταν ≥ 4 , αλλά επιτεύχθηκαν μόνο 2). Επίσης, σε δράσεις όπως η "Υποστήριξη ευάλωτων ηλικιωμένων με tablet", ο στόχος των 60 ωφελούμενων επιτεύχθηκε, αλλά χωρίς περαιτέρω ανάπτυξη.
- ♦ **Συνέπεια:** Μειωμένη κοινωνική επίδραση και περιορισμένη κάλυψη αναγκών.

3. Προβλήματα Συντονισμού και Δικτύωσης:

- ♦ **Αδυναμία:** Παρά τις προσπάθειες δικτύωσης, σε κάποιες περιπτώσεις (π.χ., δείκτης 3.4), ο αριθμός των συναντήσεων δικτύωσης ήταν υψηλός (2.597), αλλά δεν φαίνεται να μεταφράστηκε πλήρως σε συγκεκριμένα αποτελέσματα. Επιπλέον, η έλλειψη συντονισμού μεταξύ κοινωνικών υπηρεσιών και δομών ανέδειξε την ανάγκη για ενισχυμένη συνεργασία.
- ♦ **Συνέπεια:** Πιθανή δυσκολία στη δημιουργία ολοκληρωμένων λύσεων και αποτελεσματική αξιοποίηση των υφιστάμενων πόρων.

4. Επικοινωνιακές και Πληροφοριακές Αδυναμίες:

- ♦ **Αδυναμία:** Παρά τις προσπάθειες για διάχυση πληροφοριών (π.χ., ιστοσελίδα, δελτία τύπου), ο δείκτης επισκεψιμότητας της ιστοσελίδας (3.5) δεν αναφέρεται, γεγονός που μπορεί να υποδηλώνει περιορισμένη επικοινωνία με το κοινό. Επίσης, η έλλειψη συγκεκριμένων δεδομένων για ορισμένους δείκτες (π.χ., 4.1) δείχνει κενά στην παρακολούθηση.
- ♦ **Συνέπεια:** Ενδεχόμενη μειωμένη ευαισθητοποίηση και συμμετοχή των πολιτών.

5. Προβλήματα Αξιοποίησης Τεχνολογίας:

- ♦ **Αδυναμία:** Αν και υπήρχαν δράσεις που αξιοποιούσαν τεχνολογία (π.χ., γεωχωρικά συστήματα), δεν υπάρχουν στοιχεία για τη μακροπρόθεσμη αξιοποίηση ή την ενσωμάτωσή τους στις υπηρεσίες.
- ♦ **Συνέπεια:** Ενδεχόμενη περιορισμένη επεκτασιμότητα των καινοτόμων δράσεων.

Προτάσεις βελτίωσης

Με βάση τις δυσκολίες και προκλήσεις που εντοπίστηκαν και προαναφέρονται, ακολουθούν στοχευμένες προτάσεις βελτίωσης που μπορούν να ενισχύσουν σημαντικά την επιτυχία και τη βιωσιμότητα των δράσεων της Δομής «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ». Πιο αναλυτικά:

1. Ενίσχυση Συντονισμού και Διαλειτουργικότητας:

- ♦ Δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας συνεργασίας με Δήμους, κοινωνικές υπηρεσίες και ΜΚΟ για άμεση ανταλλαγή πληροφοριών και συγχρονισμό παρεμβάσεων.
- ♦ Καθιέρωση μηνιαίων συντονιστικών συναντήσεων για δράσεις που εμπλέκουν πολλαπλούς φορείς.

2. Ευελιξία και Προσαρμοστικότητα στα Προγράμματα:

- ♦ Ενσωμάτωση ευέλικτων σχεδίων παρέμβασης ανάλογα με τη γεωγραφία, το κοινωνικό προφίλ και τις ειδικές ανάγκες των πληθυσμών-στόχων (ιδίως στις δράσεις που διενεργούνται στο «πεδίο»).
- ♦ Δυνατότητα γρήγορης τροποποίησης/ επέκτασης δράσεων βάσει επικαιροποιημένων δεδομένων και αναγκών (π.χ. κρίσεις, φυσικές καταστροφές).

3. Ενίσχυση Ψηφιακής Συμπερίληψης και Προσβασιμότητας:

- ♦ Ανάπτυξη καναλιών πολλαπλής πρόσβασης (δια ζώσης, online).

4. Επέκταση και Συστηματοποίηση των Ερευνών:

- ♦ Τακτική διεξαγωγή στοχευμένων ερευνών πεδίου για ομάδες με περιορισμένη πρόσβαση σε υπηρεσίες (ΑμΕΑ κ.ά.).
- ♦ Ενσωμάτωση τυποποιημένου μηχανισμού αξιολόγησης σε κάθε δράση, με δείκτες απόδοσης και συμμετοχής ωφελούμενων.

5. Εκπαίδευση & Υποστήριξη Στελεχών των Δήμων και Φορέων:

- ♦ Συνέχιση και επέκταση προγραμμάτων κατάρτισης (σε θέματα κοινωνικής ένταξης, διαπολιτισμικότητας, αντιμετώπισης του στρες).
- ♦ Δημιουργία κοινού μηχανισμού τεχνικής υποστήριξης για τις κοινωνικές υπηρεσίες.

6. Ενίσχυση της Ορατότητας και της Συμμετοχής της Κοινωνίας:

- ♦ Διοργάνωση εκστρατειών ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των πολιτών για τις διαθέσιμες υπηρεσίες και δράσεις.

- ♦ Προώθηση της συμμετοχικής προσέγγισης στη σχεδίαση και αξιολόγηση δράσεων (μέσω διαβουλεύσεων με ομάδες στόχου).

7. Θεσμική και Χρηματοδοτική Σταθερότητα:

- ♦ Ενίσχυση της συνέχειας των πιλοτικών προγραμμάτων, με πρόβλεψη για επαναλαμβανόμενη χρηματοδότηση.
- ♦ Εξασφάλιση σταθερών μνημονίων συνεργασίας με θεσμικούς εταίρους.

Η λειτουργία της Δομής ως επιτελικός κόμβος τεκμηρίωσης, συντονισμού και παρέμβασης αποτελεί καινοτομία στο περιφερειακό επίπεδο και προσφέρει υπόδειγμα προς ενίσχυση ή επαναχρησιμοποίηση σε άλλες διοικητικές ή Περιφερειακές ενότητες.

Συνεπώς, προκύπτει πως η Πράξη «SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» ανταποκρίθηκε με επιτυχία στις αρχές του σχεδιασμού, ενίσχυσε τη συνοχή του κοινωνικού ιστού στην Περιφέρεια Αττικής και παρήγαγε προστιθέμενη αξία σε πολλαπλά επίπεδα. Η συνέχισή της στην περίοδο 2021–2027 θεωρήθηκε στρατηγική αναγκαιότητα για τη διασφάλιση μιας ανθεκτικής, συμπεριληπτικής και τεκμηριωμένης κοινωνικής πολιτικής, με επίκεντρο τον άνθρωπο και τις πραγματικές του ανάγκες. Γι' αυτό το λόγο, η λειτουργία της Δομής συνεχίζεται στην τρέχουσα ΠΠ, ενταγμένη στις προτεραιότητες του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027.

6. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Η Δομή «Social Network Αττική», κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της, έχει επιδείξει σημαντικό έργο στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής και την υποστήριξη των ευάλωτων ομάδων στην Περιφέρεια Αττικής. Ωστόσο, οι κοινωνικές ανάγκες είναι δυναμικές και μεταβάλλονται συνεχώς, απαιτώντας την προσαρμογή και την εξέλιξη των παρεχόμενων υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό, παρουσιάζονται προτάσεις για μελλοντική εφαρμογή, που αποσκοπούν στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της Δομής και στην αντιμετώπιση των σύγχρονων κοινωνικών προκλήσεων. Οι εν λόγω προτάσεις βασίζονται στην ανάλυση των υφιστάμενων δεδομένων, τις βέλτιστες πρακτικές από άλλες δομές με παρόμοιο αντικείμενο (εγχώρια και διεθνώς), καθώς και τις ανάγκες των πολιτών της Περιφέρειας Αττικής.

Οι προτεινόμενες δράσεις εστιάζουν στους ακόλουθους τομείς: ψηφιακή προσβασιμότητα, κοινωνική καινοτομία, συνεργασία μεταξύ φορέων και ενίσχυση της έρευνας και της αξιολόγησης. Μέσα από την υλοποίηση αυτών των δράσεων, η Δομή «Social Network Αττική» θα μπορέσει να ανταποκριθεί αποτελεσματικότερα στις ανάγκες των πολιτών και να συμβάλει, περαιτέρω, στην οικοδόμηση μιας πιο δίκαιης και συμπεριληπτικής κοινωνίας. Οι προτάσεις για μελλοντική εφαρμογή είναι οι κατωτέρω:

1. Ενίσχυση της Ψηφιακής Προσβασιμότητας και Κοινωνικής Ένταξης:

♦ Δημιουργία Διαδραστικής Ψηφιακής Πλατφόρμας:

- ο Δυνατότητα για τους πολίτες να αξιολογούν και να σχολιάζουν τις παρεχόμενες κοινωνικές δομές, υπηρεσίες και προγράμματα της Περιφέρειας Αττικής.

♦ Ανάπτυξη Εφαρμογών για Κινητά Τηλέφωνα:

- ο Δημιουργία εφαρμογών που θα παρέχουν πρόσβαση σε πληροφορίες και υπηρεσίες για ευάλωτες ομάδες, όπως άτομα με αναπηρία, ηλικιωμένους και άστεγους.
- ο Εφαρμογές με λειτουργίες όπως εντοπισμός κοντινών δομών, άμεση επικοινωνία με υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και πρόσβαση σε ενημερωτικό υλικό.

♦ Προγράμματα Ψηφιακών Δεξιοτήτων:

- ο Διοργάνωση εργαστηρίων και σεμιναρίων για την εκπαίδευση πολιτών, που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, σε βασικές ψηφιακές δεξιότητες.

- ο Ειδικά προγράμματα για ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία, με έμφαση στην ασφαλή χρήση του διαδικτύου και των κοινωνικών δικτύων.

2. Προώθηση της Κοινωνικής Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας:

♦ Θερμοκοιτίδα Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας:

- ο Παροχή υποστήριξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις, με συμβουλευτικές υπηρεσίες, εκπαίδευση και πρόσβαση σε χρηματοδότηση.
- ο Διοργάνωση διαγωνισμών καινοτόμων ιδεών για την επίλυση κοινωνικών προβλημάτων.

♦ Προγράμματα Κοινωνικής Καινοτομίας:

- ο Πιλοτική εφαρμογή καινοτόμων προγραμμάτων για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων κοινωνικών προκλήσεων, όπως η ανεργία, η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός.
- ο Συνεργασία με πανεπιστημιακά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα για την ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων.

3. Ενίσχυση της Συνεργασίας και του Συντονισμού:

♦ Δίκτυο Συνεργασίας Κοινωνικών Δομών:

- ο Διοργάνωση τακτικών συναντήσεων/ημερίδων και εργαστηρίων για την ανταλλαγή καλών πρακτικών και την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των φορέων.
- ο Δημιουργία κοινής βάσης δεδομένων με πληροφορίες για τις κοινωνικές δομές και υπηρεσίες της Περιφέρειας Αττικής.

♦ Προγράμματα Διατομεακής Συνεργασίας:

- ο Συνεργασία με φορείς από τον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα, καθώς και με την ακαδημαϊκή κοινότητα, για την ανάπτυξη ολοκληρωμένων προγραμμάτων κοινωνικής παρέμβασης.

4. Ενίσχυση της Έρευνας και της Αξιολόγησης:

♦ Έρευνες Αξιολόγησης Κοινωνικών Αναγκών:

- ο Διεξαγωγή τακτικών ερευνών για την αξιολόγηση των κοινωνικών αναγκών και την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων κοινωνικής παρέμβασης.
- ο Ανάπτυξη δεικτών μέτρησης της κοινωνικής συνοχής και της κοινωνικής ευημερίας.

♦ Βάση Δεδομένων Κοινωνικών Δεικτών:

- ο Ανάπτυξη και συντήρηση βάσης δεδομένων με κοινωνικούς δείκτες σε επίπεδο περιφέρειας και δήμων.
- ο Συνεργασία με ερευνητικά ιδρύματα και πανεπιστήμια για την ανάλυση των δεδομένων και την εξαγωγή συμπερασμάτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Για την αξιολόγηση των δράσεων της πράξης «Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης – SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ» που έχει υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020 και την αξιολόγηση της υποστήριξης της λειτουργίας του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης της Περιφέρειας Αττικής

I. ΕΥΡΥΘΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΔΟΜΗΣ SOCIAL NETWORK ΑΤΤΙΚΗ

1. Υπήρχαν προκλήσεις κατά την διάρκεια λειτουργίας της Δομής;

- Ναι
- Όχι

Αν ΝΑΙ, αναφέρετε:.....

2. Υπάρχουν συγκεκριμένες διαδικασίες και εργαλεία για την εσωτερική επικοινωνία και τον συντονισμό;

- Ναι
- Όχι
- Αν ναι, ποια είναι αυτά; [Ανοικτή απάντηση]

3. Πώς αξιολογείτε τη λειτουργικότητα και την αποδοτικότητα του υφιστάμενου οργανωτικού μοντέλου της Δομής;

- Πολύ καλή
- Καλή
- Μέτρια
- Χαμηλή
- Σχόλια: [Ανοικτή απάντηση]

II. ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΟΧΗ

1. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι ο σχεδιασμός της Δομής είναι ευθυγραμμισμένος με τις εθνικές και περιφερειακές στρατηγικές κοινωνικής ένταξης;
 - Απόλυτα
 - Σε μεγάλο βαθμό
 - Μέτρια
 - Λίγο
 - Καθόλου
 - Παρατηρήσεις: [Ανοικτή απάντηση]

2. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Δομή έχει συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων της Περιφερειακής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης;
- Σε πολύ μεγάλο βαθμό
 - Σε μεγάλο βαθμό
 - Σε ικανοποιητικό βαθμό
 - Σε μικρό βαθμό
 - Καθόλου
3. Κατά πόσο ανταποκρίνεται η Δομή στις πραγματικές ανάγκες των ωφελούμενων ομάδων της Περιφέρειας Αττικής;
- Σε πολύ μεγάλο βαθμό
 - Σε μεγάλο βαθμό
 - Σε ικανοποιητικό βαθμό
 - Σε μικρό βαθμό
 - Καθόλου
 - Παρατηρήσεις: *[Ανοικτή απάντηση]*

4. Υπάρχει τεκμηριωμένη σύνδεση ανάμεσα στις διαπιστωμένες ανάγκες και τις δράσεις που έχουν υλοποιηθεί;
- Ναι, απόλυτη
 - Υπάρχει σε μεγάλο βαθμό
 - Εντοπίζονται κενά ή επικαλύψεις
 - Σχόλια: *[Ανοικτή απάντηση]*

III. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

1. Έχουν επιτευχθεί οι ποσοτικοί στόχοι που είχαν τεθεί για τις δράσεις της Δομής;

- Ναι, πλήρως
- Σε ικανοποιητικό βαθμό
- Εν μέρει
- Όχι
- Παρατηρήσεις/Αιτίες επιτυχίας ή αποτυχίας: *[Ανοικτή απάντηση]*

2. Υλοποιήθηκαν οι δράσεις όπως είχαν αρχικά σχεδιαστεί;

- Ναι
- Όχι, υπήρξαν τροποποιήσεις
- Εξηγήστε τις αποκλίσεις: *[Ανοικτή απάντηση]*

3. Ποιες παρεμβάσεις θεωρείτε ότι είχαν τη μεγαλύτερη επίδραση στους ωφελομένους; [Ανοικτή απάντηση]

4. Υπάρχει σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης της προόδου;

- ο Ναι
- ο Όχι
- ο Αν ναι, ποιο είναι και πώς χρησιμοποιείται; [Ανοικτή απάντηση]

IV. ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ

1. Πώς αξιολογείτε τη διαχείριση των πόρων (ανθρώπινων, οικονομικών, τεχνικών) σε σχέση με τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν;
- ο Πολύ καλή
 - ο Καλή
 - ο Μέτρια
 - ο Ανεπαρκής

- ο Σχόλια: [Ανοικτή απάντηση]

2. Υπήρξαν καθυστερήσεις ή προκλήσεις που επηρέασαν την οικονομική ή λειτουργική αποδοτικότητα της Δομής;

- ο Ναι
- ο Όχι
- ο Αν ναι, ποια ήταν τα βασικά αίτια; [Ανοικτή απάντηση]

3. Πώς αξιολογείτε την αποδοτικότητα των δράσεων που έχουν υλοποιηθεί έως τώρα;

- ο Πολύ αποδοτικές
- ο Αποδοτικές
- ο Μέτρια αποδοτικές
- ο Λιγότερο αποδοτικές
- ο Παρατηρήσεις: [Ανοικτή απάντηση]

4. Πώς αξιολογείτε τη συνεργασία με άλλους φορείς και δομές κοινωνικής ένταξης;

- Άριστη
- Πολύ καλή
- Καλή
- Μέτρια
- Κακή
- Σχόλια: [Ανοικτή απάντηση]

V. ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ & ΕΠΙΔΡΑΣΗ

1. Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της Δομής για τις κοινωνικές πολιτικές της Περιφέρειας Αττικής; [Ανοικτή απάντηση]

2. Υπάρχουν ενδείξεις ότι η λειτουργία της Δομής συνέβαλε στη βελτίωση ή εξέλιξη υφιστάμενων πολιτικών ή πρακτικών;

- Ναι
- Όχι

- Αν ναι, παρακαλώ αναφέρατε παραδείγματα: *[Ανοικτή απάντηση]*

3. Πώς αξιολογείτε τη συμβολή της Δομής στην προσβασιμότητα (φυσική και ψηφιακή), ιδιαίτερα για ευάλωτες ομάδες όπως παιδιά, ΑμεΑ, Ρομά κ.λπ.; *[Ανοικτή απάντηση]*

4. Σε ποιο βαθμό η Δομή έχει ενισχύσει τις συνέργειες μεταξύ κοινωνικών φορέων και πολιτικών απασχόλησης/ένταξης;

- Σε πολύ μεγάλο βαθμό
- Σε μεγάλο βαθμό
- Σε μέτριο βαθμό
- Σε μικρό βαθμό
- Καθόλου

5. Υπάρχει κάποια πρακτική ή παρέμβαση που θεωρείτε ιδιαίτερα επιτυχημένη και μπορεί να λειτουργήσει ως πρότυπο; *[Ανοικτή απάντηση]*

VI. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΝΕΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

1. Ποια σημεία του υφιστάμενου προγραμματισμού θεωρείτε ότι χρειάζονται αναπροσαρμογή *[Ανοικτή απάντηση]*

2. Τι προτείνετε για τον εμπλουτισμό ή τη διαφοροποίηση των δράσεων της Δομής στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αττική 2021-2027»; *[Ανοικτή απάντηση]*